

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četr leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Nemčurska nesramnost.

Naši nasprotniki kaj radi trobijo v širni svet, po vseh svojih tiskanih trobilih, nezaslišane bajke o nečuvanih slovenskih napadih. Kličejo, moličijo in beračijo ves nemški živelj od Celja do Berolina — kjer imajo tudi svoj menda glavni dom — na pomoč in rešitev. Takega grdenja po nemških listih smo se morali skoraj že privaditi, kot olikane navade olikanih naših narodnih neprijateljev.

Čestokrat je bil mirni Slovenec v Celju dejansko in nesramno napaden, na zadnje pa so ga kot napadalca proglasili, češ, zakaj pa hodi po celjskih tleh, ker že to je dosti napada. Takih slučajev smo doživeli v malem in velikem dovolj. Posebno v zadnjem času so naši nemškutarji toliko vpili in trobili v širni svet o zatiranju Nemcev po Slovencih, — da se je svet že temu privadil, in ker se delali preveč debelo, tudi precej odvadili verjeti. Kdo napada in kako — seveda celjsko olikano — je spet enkrat jasno pokazal celjski nemški listič. To vam je pravi tiskani dokaz, ne samo slovenskih „napadov“, ampak tudi „celjske kulture“ in zato ga treba pribiti.

Z veliko nesrečo, ki je zadela ob velikonočnem potresu belo Ljubljano je imel ves svet sožalje tem bolj, ker je nastala nesreča, nenadno, po nemi, najhujši zemeljski prikazni, kar jih premore božji svet. Nesreča je zadela Slovence in Nemce.

V zlate knjige človeštva bode ostala začrtana iskrena požrtvovalnost našega avstrijskega državljanstva.

Usmiljeno je odprlo srce in darovalo svoje blago za olajšanje tuje nezakrivljene nesreče.

Sam svitli cesar se je bil razjokal ob razvalinah in podrtinah ljubljanskih — ter o bedi in nevolji, ki je bila tem hujša, ker je pridrla nenadoma na nesrečnike.

Po vsej državi je tedaj mnil bojni glas o raznonarodnosti in zavest in dolžnost milosrčnosti je prišla na prvo mesto. Eno je bilo soglasje: pomoči je treba!

V to res zlato prikazen človekoljubja so kar skraja začeli nemško rogovilni listi vsipavati zavist in žolč, in ker niso imeli drugega sredstva, trobili so o krivičnih razdelitvah, o zlorabi darov milosrčnosti na škodo nemškega življa v Ljubljani, da bi tako zabranili podpore veledušnih nemških premožnikov in dobrotnikov.

Kaj je pomagalo, da je vlada sama ožigosala to nesramno lažinemško zlobo — ti slojevi, na koncu jim celjski nemški listič, so vendar storili svojo „olikano“ dolžnost. Dotične uradne poprave pa so pošteno zamolčali.

Sedaj pa je zopet s celjskim nemškim celjskim listič „olikano“ pesem glede ljubljanske nesreče.

Nečuvano in zlobno očita nemškim dobrotnikom, da so takrat podpirali nesrečne Ljubljance, ko mora vendar Nemec vedno brezobziren biti napram Slovanom do skrajne skrajnosti. In v svet se zopet trobi bojni klic: glava za glavo, oko za oko. In kaj naj to pomeni, nikomur ni prikrito, kdor pozna naše „vahterčane“.

Svojo zlobnost pa podpira ta listič s tem, da kaže Nemcu na nesrečo v Mostu in vpije: Glejte jih Nemci so jim pomagali, a oni nič ne čujejo slišati o nesrečnikih v Mostu, in sicer ne Čehi ne Slovenci. Ko bi bili vsaj ti celjski „olikanci“ vinar darovali za nesrečnike, bodisi v Ljubljani, bodisi v Mostu — bi še človek ne rekel ničesar.

Vendar pa je v tem ščuvanju toliko zlobnosti in podlosti, da se je sploh čuditi, da se najde še kak človek, ki je zmožen takega pisarstva.

Nesreče v Ljubljani namreč ni zakrivil nikdo, nesrečo v Mostu pa so zakrivali nemški kapitalisti-akcionarji, ki so protipostavno rabili premogokope, in iz njih dobivali zaklad na zaklad. Za opreznost in predpise se niso brigali in s tem provzročili pogrez celega mesta. Edino ti bogataši so zakrivali vso nesrečo po svoji nemarnosti in brezsrčnosti, zato pa so dolžni vso škodo povrniti. Nemški pisun pa si upa take nemarnike jemati v zaščit in zavetje! In ko je veliki učenjak nedavno javno poučil poškodovance, kako jim je dolžna dotična akcijska družba povrniti škodo, pa pride tak zločest listič in pravi: Glejte, Slovani nič ne pomagajo! Ni besede, ki bi zadostno ožigosala nesramnost takega zlopočetja. In kdo je porok, da niso večina ponebrečencev delavci českega rodu.

Celo smešno pa je, če se širokoustijo celjski Bajenemci v svojem zloglasnem lističu z nemškim denarjem.

Sicer pa imajo toliko prav, kolikor pride tega nemškega denarja v obliki marke iz rajha čez črno-žolte meje delat nemira in nesprave. Da bi pa res imeli naši Bajenemci pošteno zaslužene nemškega denarja v rokah, to je samo širokoustna neresnica. Ves tak nemški denar bi ne mogel živeti in hraniti dotičnikov niti teden dni ne. In vse kar imajo ti bajenemški „bogataši“, to je denar slovenskih žuljev. Da tega ni, bi že zdavna morali pusiti široke in napihnjene trebuhe. In če bi hipoma odnehali Slovenci in nobeden ne šel k tem napihnjenim bahačem kupovat, bi se jim kmalu — prav visoko obesil ljubi kruhek.

LISTEK.

Spomin na sv. Urbana.

(Potopisna črtica).

Bilo je letos začetkom meseca julija. — Vže obledelo večerno solnce vpiralo se je z vso silo name in na mojega prijatelja, ko sva samotna po lepo oglašeni Koroškej cesti stopala z naše „rezidence“ — Maribora. —

Najbrže hotelo je spoznati na vsak način dva prijatelja, tujca, katera sta se ravno sedaj podala na svoj prvi in tako osodepolni nočni izlet. —

Iz radovednosti in gotovega vzroka napolnila sva se proti sv. Urbanu, da oni večer počastiva vrhu gorice slovanska zaščitnika sv. Cirila in Metodja, da si ogledava njima posvečeni kres in posēt narodnjakov na omenjenem hribu.

Vedno hitreje korakala sva dalje, še govoriti se nama ni dovolj poljubilo, kajti, poglej! tamkaj od daleč smejal se je že preljudi sv. Urban nasproti ter naji s svojim visokim stolpom pozdravil, rekoč: „Le brzo, le brzo!“

S čela obrisal sem si pot i moj sodrug, ravno poleg nekega grma, ko je nama strahopetni zajec pokazal korake. Vstrašil sem se ga seveda,

ker me je iznenadil. — Za prah in večerni sopar nisem dovelj maral, glavna misel bila mi je le ta: kje, kedaj in kako bodeva preje dospela do najinega cilja. Pravcato preglavico delala mi je ta misel; poleg tega pa še velika in draga mi potna palica. Najmenj desetkrat moral sem jo pobrati. Sklenil sem že konečno nevsmiljenko razlomiti na kosce, ko bi jo le mogel.

Po kratkem odmoru potreba je bilo pomisliti na glavno najino reč, na pravo pot. Kažipota nisva imela in ravno tako tudi nikakoršnih potnih znamenj ni bilo videti. — Hvala Bogu! neka sama nebeška moč poslala nama je rešilnega sela naproti. — Vljudno in spoštljivo vprašava torej v svojej materinščini prišedšo zastarelo ženico s košaro zelenjadi na hrbtu, rekoč: „Draga mamica! kje je od tukaj najbližnja in varna pot do sv. Urbana?“ „Ich veršteh niks bindiš — svet Urban imer auf dos linke Hond holten!“ bil je kratek, a jednat njen odgovor. — Ah blažena nemščina, ter njeni pravovestni mlatiči! — Ošabno se je za tem ozirala nama nasproti. Da, morda sva se jej še celo dopadla! I, zakaj pa tudi ne? Junaka od nog do glave; vrhu tega sva bila od hitre hoje rudeča kot kuhana raka, ter podobna onim visokomestnim gospicam, katere morda, ne rečem dvakrat gotovo z rudečilom pišejo raji po svojih obra-

zih, mesto po papirju! Pa pustimo gospodične, saj sva bila čisto sama! Najbolj zanimiv pogled predstavljajal sem pa na prsih. — Krasen lipov šopek zataknil sem si že v mestnem parku za klobuk in v telovnik, nagajajoč zločislanim prav za prav nedolžnim plavicam, ktere se naši nasprotniki toliko trudé pridobili za blaženo Prusijo.

Moj prijatelj Tone oglašil se je zopet: Torej „auf das linke Hond holten“. Idiva z združenimi močmi dalje „auf das linke Hond!“

Da bi si še bolj zagotovila dosedaj nama še čisto neznan pot, pobaram jaz zopet čez nekoliko časa mladega pastirčka o pravej poti v nemškem jeziku: „Niks tajč! Niks tajč“, odgovoril je nama fante z nekako nejevoljo. —

„No ta je lepa, vsakter govori tukaj drug jezik“, končno in hvala Bogu! dejal sem Tonetu, pozvedela sva sedaj o prečudnej poti do sv. Urbana.

Vkazal je nama pastirček držati se bolj desne strani, dokler ne dospeva do kočice ob vznožji omenjenega hriba.

Šla sva torej pokrepčana po sladkih besedah nekaj časa ob desnej „fronti“ naprej.

Da sedaj še le, začela sva „prešmentano“ „Bismark-junakinjo“ obrekovati, katera gotovo ne ve, jo li na desnej ali levej strani roka boli.

Pa Slovenci so že taki. Ne dolgo so tlako delali, primorani tujemu grajščaku, redili ga in mastili, da jih je tepel, zdaj pa redi Slovenec neveden in neoprezen svoje nemškutarje — janičarje, — da ga zatirajo in zlorabijo.

Za zahvalo pa proglašajo med seboj brezobzirnost do Slovenca proti kateremu se je do zob oborožiti ter mu pokazati zobe.

Potem pa še se trobi, da Slovenci napadajo nemštvo!

Lepi tički pač morajo biti oni, ki so za glasilom celjske lažnjivke, da rodé take izrodke časnikarske podlosti in jih spuščajo med svet.

Desetletnica družbe svetega Cirila in Metoda

Desetletnica družbe sv. Cirila in Metoda se je praznovala v četrtek 8. t. m. Nesrečni potres je zakrivil, da se ta znameniti narodni praznik ni praznoval v stolici Slovenstva, v beli Ljubljani, a praznoval se je na posvečenih slovenskih tleh, v prijaznem Kranju, ki je vedno neoskrunjeno ohranil narodno trobojnico, nad katerim plava duh neumrlega Prešerna in Jenka. Če imamo Slovenci poleg naše družbe sv. Mohorja še kak zhamenit zavod, je gotovo družba sv. Cirila in Metoda najčastnejši in najznamenitejši in tudi najpotrebnejši med njimi. Posvečen je spominu blagih blagovestnikov slovanskih, posvečen narodni vzgoji naše mladine, posvečen obrambi in ohranbi narodnosti naše posebno na mejah, na tujcu najbolj izpostavljenih krajih.

Da si je bilo vreme skrajno neugodno, vendar se je zbralo ogromno število slovenskih odličnjakov in rodoljubov, duhovnikov in posvetnjakov.

Mesto je bilo z zelenjem in zastavami ozaljšano. Pozdravljali so skupščinarje že v Škofji Loki grmeči topiči. Pristrčen je bil sprejem v Kranju, kjer je pozdravil na čelu narodnih društev zbranih pod dvema zastavama goste predsednik moške podružnice kranjske gosp. Vinko Majdic v priščinih in kramenitih besedah, gospica Šavnikova v imenu narodnega ženstva kranjskega, g. notar Globočnik v imenu vseh narodnih društev in župan Šavnik v imenu mesta Kranja.

Po slovesni sv. maši, pri kateri je lepo pel mešani zbor kranjski, vršilo se je deseto družbino veliko zborovanje. Predsedoval je profesor T. Zupan, tajnik bil je A. Žlogar in blagajnik A. Koblar.

Naša družba šteje 104 moških podružnic z 8150 člani in 27 ženskih z 2965 družbenicami, skupaj 11.115 družabnikov.

Zavodov pa je vzdrževala družba letos trinajst, med njimi tudi otroško zabavališče v Celji in Mariboru.

Dohodkov je imela družba 15.940 gld. 42 kr. in stroškov pa 14.643 gld., in je ostalo tedaj prebitka 1297 gld.

Dobre četrte ure je bilo, ko dospéva do bližnjega križpotja najinega neprijetnega sovražnika.

Kaj je storiti? desna, leva ali stranska pot? Nobeden ni vedel, — še menj pa znal. Prebrisana glavica bil je moj sosed, ker me je spomnil na potovalni kompas. Dasiravno ga nisem imel pri sebi v žepu, a zmislil sem si način, kako smo še kot pastirčki iskali prave poti za zgubljenimi kravami. — Suho slamico oslinem, ter denem na prst. — V zraku se je zavrtela na 2 strani. — Vspeh je bil sijajen, iznajdba izvrstna (a osodapolna!) Jaz jo krenem na desno, vrstnik moj pa na levo.

Predno sva se pa še razšla, vošila sva si srečno pot z besedami, da mora vsakteri drug drugega klicati radi varnosti, da se ne izgubiva.

Samoten in žalosten korakal sem torej po določeni mi poti, prav ali ne prav. Žali Bog, konečno sem zašel v neko šumo, da sem popolnoma zgrešil cerkvico in stolp sv. Urbana. Mogel sem ubogati notranji svoj glas, ki mi je velel: nazaj, nazaj za prijateljem! Storil sem tudi tako, Par streljajev naprej zavpijem na vse grlo poleg velicega travnika in kopic suhega sena: Tone kje si? „Tukaj od daleč!“ „Tukaj od blizu“. — Za božjo sveto voljo kaj neki to pomeni, sem li morda zašel celo na drugi svet! Ah ne! — „Jezus Marija!“ zavpijem — kafti na iznenađen

Naša družba more navzlic teku malih let ponosna biti na svoj razvoj.

Najlepši spomenik svoji desetletnici pa si postavi družba s slovensko ljudsko šolo v Velikovu.

Ko je poročal blagajnik, da je za to šolo darovala koroška rodoljubkinja 4000 gld., je nastala nepopisljiva navdušenost. Vse je hotelo zvedeti ime blage dariteljice. A tajnik je izrekel njeno rodoljubno željo, da noče biti imenovana, da pa želi biti mnogo posnemana.

Veliki pokrovitelj slovanstva, blagi biskup Strossmayer je nedolgo rekel, da med Slovenci ni nesporazumnosti ne gledé vere, ne gledé narodnosti, da je tedaj cepljenje narodnih moči na slovenskem ostrži neutemeljeno.

Živ dokaz resničnosi zlatih teh besed nam je naša družba.

Nikjer v širni naši državi niso šole tako osnovane, in duhovniki in posvetnjaki so si edini, da je to najboljša pot za blagor našega naroda. In če pomislimo, da je šola največja in najznamenitejša ustanova vsakega naroda, in vlada v tem oziru popolno soglasje gledé verskega in narodnega načela, tedaj ni mogoče, da bi bila imela narodno nesporazumljenje bistvena tla, če se ne mara osebnost ne smatra za bistvenost. Naša družba je začetnica in pospešiteljica edinosti našega naroda, in prorokinja boljših dni in naša tolažba.

Slavnost odkritja A. Krempelj-novega spomenika.

Mala Nedelja v Slovenskih goricah gotovo še ni praznovala tacega praznika, kakor je bil dne 11. t. m. Gotovo nad 6000 ljudij pričakovalo je slavnostnega trenutka, ko pade zavesa raz spomenika, in se ta pokaže častilcem blagega pokojnika. Ves okraj bil je v narodnih zastavah in pokažje topičev naznanjalo je radost in hvaležnost probujenega naroda v Slovenskih goricah do svojega ljubljence župnika Antona Krempelja.

Ob 10. uri pričela se je cerkvena propoved, govoril je preč. gospod profesor dr. Anton Medved. V vznesenih besedah slikal je pokojnika in današnjega slavljenca kot duhovnika, pisatelja in domoljuba. Povedal med drugim, da se je Anton Krempelj (Krempel) rodil pri Svetem Petru poleg Radgone leta 1790, šolal se v Mariboru in v Gradcu, v mašnika posvečen bil leta 1814 in je služboval pri Svetinjah blizu Ljutomera, v Ormožu in v Ptujju. Leta 1827 postal je župnik pri Sv. Lovrencu, leta 1836 pa župnik v Mali Nedelji, kjer je 20. decembra 1844. leta umrl za pljučnico. — Govor napravil je mogočen utis na vse poslušalce in ganil marsikoga do solz.

Na to služil je preč. gospod F. Korošec z veliko asistenco sv. mašo.

način zvalilo se je poleg mene neko čudno bitje: pijan kosec — ki me je čudno gledal gosta — nepridiprava.

Predramil sem ga iz sladkega spanja, kar mi je bilo zelo žal.

Tudi tega povprašam o pravi poti do sv. Urbana; revež pa še vedel ni, kje da počiva! Vesel sem bil, da sem se ga na ta način tako lepo iznebil — šel sem brzih nog proti družemu rešilnemu glasu.

Tone pričakoval me je pa hvala Bogu prav blizu — sredi zelenega gojzdiča med borovnicami. —

„Kaj pa za Boga voljo, ti tukaj delaš?“ vprašal sem ga radovedno.

„Zašel sem!“ pa mi ni nič žal, poglej prelepe, debele, črne in sladke borovnice, katere se mi bolj priliježejo, kot gospodu pečenka!

Izprevidel sem takoj pomen teh besedij; drugega mi ni kazalo, ko, da sem se poleg prijatelja vsedel ter začel jesti in zobati izvrstno popotno krepčilo — seveda zastonj!

„Izvrstne so zares te jagode!“ pritrđi moj spremljevalec. — Pfuj! v tem hipu izbrusim jaz lepo kopico okusnih jagod iz svojih ust, kajti pregriznil sem po neprevidnosti tudi debelega — — pajka! — — Smeha ni bilo ne konca ne

Po svetem opravilu stopil je na oder slavnosten govornik preč. gospod dr. Lavoslav Gregorec. V nad eno uro trajajočem temeljitem govoru obdelal je vse delovanje in mišljenje župnika Antona Krempeljna. Povedal, da je A. Krempelj začel pesnikovati že kot bogoslovec v Gradcu. Njegov pesniški izlet ni sicer Bog vé kako visok, a toliko bolj pristrčen in domač.

Ker je spoznal, da manjka v šolah dobrih slovenskih knjig, spiše Krempelj slovensko-nemški katekizem, molitvenik, slovenske predpise za učence, berilo za II. razred in pa sv. evangelij. Tako je precej obogatil našo šolsko književnost ter je posebno katehetom olajšal poučevanje krščanskega nauka v slovenskem jeziku.

Za prosti narod je spisal življenje svetnikov pod imenom: „Branje od teh v kmečke kolendre postavljenih in nekaterih drugih svetnikov.“

Omeniti nam je Krempeljev spis: „Kratke predge na vse nedele in svetke celega leta.“ Mnogo je pisal tudi v „Novice“ in bil marljiv nabiratelj narodnega blaga; „Novice“ namreč priobčile so mnogo prislovic štajerskih Slovencev, katere je Krempelj nabral.

Krempelj, stoječ na meji mej Slovenci in Nemci, izpolnjeval je svojo nalogo popolnoma v vsakem oziru, kot duhovnik, kot Slovenec kot državljan. S svojim peresom vsejal je mnogo dobrega zrna mej ljudstvo. Prav pravi o njem rajni Slomšek v „Drobtinicah“ (1862): „Z bistrim očesom je meril našega slovstva nasprotnike, z ostrim peresom je branil svojega naroda pravice, kakor nam pravijo njegove knjige. Veliko let že počivajo v domači zemlji kosti, njegov slovenski duh še neprenehoma mlajše rojake po vseh tistih krajih navdaja, po katerih je rajni Krempelj slovensčino rosil. Hvala mu lepa!“

L. 1845 dal je v Gradcu na svitlo „Dogodivšine štajerske zemlje, s posebnim pogledom na Slovence“ v dveh zvezkih. Jako pregledno deli zgodovino v osem dob in vsaka teh dob se deli v sledeča poglavja: 1. Ljudstva, vladarji in zgodbe deželске. 2. Telo, živež, obleka, jezik in šega. 3. Vojska in orožje. 4. Vera, duhovništvo in cerkvene razmere. 5. Gospodstvo, podložnost, lastinstvo, davki in dače. 6. Obdelovanje zemlje, družinsko in hišno življenje. 7. Meštrie (rokodelstva), trgovstvo in denarji. 8. Umetnosti, učenosti in znajdbe.

Tako naslikavši A. Krempeljno delovanje, razkril je govornik spomenik in ga dal županu v varstvo, toplo priporočivši vsem Slovincem posnemanje velemoža Antona Krempeljna.

Na to je bil banket, katerega se je vdeležilo nad 200 oseb. Pa tudi prosto ljudstvo je htelo še kaj imeti od slavnostnega dne. Posedlo je okoli šotora in čakalo kaj pride. Da ni čakalo zastonj dokaz je bila velika navdušenost, ki je trajala do večera. Proti tretji uri pričele so se napitnice, katere so govorili dr. L. Gregorec, dr. Anton Medved, Dragotin Hribar, ravnatelj H.

kraja. — Za tem začela sva jih nabirati že na pol sita v klobuke za popotnico!

Da res je to, ljubi naš Bog nikdar ne zapusti vernega Slovenca — težavno hojo in pot okrepcava si sedaj brezplačno z nebeškim jagodovim sadom! tolažila sva se med seboj.

Tega imam že popolnoma zadosti, kajti (v tem hipu sem slučajno padel na trebuh) ne morem jih več, kopica se mi je pa tudi sedaj prevrnila v znamenje sitega mojega želodca!“ končal sem svoj zanimivi predlog besede.

„Jaz jih bodem pa vrhu sv. Urbana pojedel — da, prav ondi mi bodo zopet teknile, da bode veselje.“ —

Pa zmotil se je prijatelj! Je nako meni spodtakne se tudi on na korenino ter pade z dušo in telesom ter blaženim nabranim jagodam pred menó na tla. —

Iz vsmiljenja in bratoljublja vzdignil sem ga po konci, da bi tem preje zamogla nadaljevati svojo pot. —

Začela sva zopet na omenjeni desni stezi še bolj hitro korakati vsled tolike zamude pri borovnicah.

Od daleč zapaziva tisočkrat hvala Bogu in sv. Urbanu v bližini, malo kočico najino tolažbo in pol cilja. —

Schreiner, dr. Juro Hrašovec in dr. Fran Rosina. Na zadnje pa je deklamoval g. Anton Božič, ki hrani original rokopis s slikami knjige „Dogodivšine štajerske zemlje“, pesem slovanskih bratov sv. Cirila in Metoda. To knjigo podaril bode omenjeni gospod ljubljanskemu muzeju.

Tako končal je slavnostni dan odkritja spomenika župniku Antonu Krempeljnu. Ljudstvo pokazalo je, da ve ceniti svoje odlične može in pokazalo tudi, da je vredno imeti takih mož.

Celjske novice.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) imelo je zadnje svoje mesečno zborovanje v nedeljo dne 14. julija t. l. kakor navadno v okoliški šoli celjski. Predsednik pozdravi, kakor običajno vse vdeležence, ki nas je bilo 30 in posebej še tisto petino od vseh, ki je vtisnila zborovanju poseben sijaj; kajti gospodičin tovarišica bila je ravno — šestorica. Gospica Karolina Lešnjak iz Frankolovega pristopi kot nov ud. Živio! V svojo sredino dobili smo zopet v veliko veselje gdč. Melanijo Sittig, kojo smo sicer po imenu dobro poznali, osebno spoznati jo, bila je mnogim priložnost dana o tej priliki prvokrat. Kakor nam razklada g. predsednik, pozdravljajoč jo, pristopila je kot ud našemu društvu prvokrat leta 1893. Pa neka notranja sila gnala jo je na tuje, tja v „zlato“ Carigrad, kakor ga sama imenuje, kjer si je pridobila novih vtisov, izkušenj in ved. Vrnila se je zopet v naše kraje, pa postaja že z nova nepokojna, in kmalu bo prišel čas, ko nam izgine opetno iz naše sredine. Saj sem rekel: kakor lastavica in gdč. tovarišica. „Bog Te obvar!“ — Pa upamo, da nam ostane zvesta vselej in povsod ter kedar se povrne, da nam zopet kaj zanimivega pove in pokaže iz svoje „potne torbice“. — G. predsednik poroča nam žalostno vest o izgubi našega nepozabljivega nam Andreja Praprotnik-a, ki je jedna treh zvezd, ki se jim pravi: Bleiweis, Slomšek, Praprotnik. O Praprotnikovem delovanju pisati na tem mestu zdi se mi nepotrebno. Več beremo v „Slov. nar.“ in v „Popotniku“; — dovoljujem si navesti tukaj samo dve vrsti iz „Popotnika“, ki nam povejo že veliko: „Dne 25. junija t. l. je zatisnil v smrtno spanje oči plemeniti mož, narodni učitelj, pesnik in pisatelj slovenski, zlata duša, blago srce — Andrej Praprotnik“. — Vsi navzoči dvignemo se raz sedežev, kličeč mu trikratno „slava“! Omeniti je še, da je bil umrl tovariš od leta 1893. Častni član našega društva, vlada imenovala ga je članom dež. šol. sveta, presvitli cesar odlikoval ga je z zlatim križcem s krono. — Ker obhaja to leto Nj. vzvišenost Gvido Kübeck v Kùbau-u, baron, predsednik c. kr. dež. šol. sveta, c. kr. namestnik itd. itd. petindvajsetletnico svojega delovanja posebno tudi na šolskem polju, sklene se jednoglasno, častitati mu brzojavno v imenu zborujočega učiteljstva v Celji. Kakor sem zvedel,

Pa najino veselje spremenilo se je kmalu v strah! Naenkrat prileti ravno po onej cesti neka čudna žival, katero od daleč nisva bila kos spoznati — bila je po vsem čisto volku podobna. „Volk, volk, prihaja“. —

Hlače, lasje in kosti začele so se mi tresti, ko sem si predstavljal trenotek in zobovje smrtnosnega sovražnikovega napada.

Prekrižal sem sebe in palico, edino moje orožje ter navduševal spremljevalca na boj — z „združenimi močmi!“ Ti tolci spredaj, a jaz zadej —!

Na nekak čuden način obrnila se je ona osodepolna žival in zginila proti malej kočici. —

Midva, jednaka Goljatu, hotela sva se pa prepričati o moči našega strašila, hotela sva ga videti in spoznati. — Dospevša do bližnje kočje ležala je velikanska preje volčja zver na hišnem pragu. — Bil je res velik in povsem vošku podoben — pes! „Odrešen je svet“. „Rešena sva bila smrti in strahu!“

Iz nejevolje in stare navade zalajal je parkrat dragi nama „Karo“, „Fido“, „Črnko“ itd. ter z povisnim repom odšel naznanjat najin prihod v hišo. — Šla sva počasi za njim. — Družina je ravno večerjala močnik in krompir v krljah; ko sva tudi tukaj jednoglasno in spošt-

odzval se je že častitki. Solstvu je naklonjen in prijazen, učiteljem prijatelj. Tudi v narodni šoli ne nasproten. — Po pevski točki pozdravi g. predsednik vstopivša gg. tovariša, gosta iz Šmarija g. Roškerja in prvokrat v našo sredino došlega g. Kranjca, ki bo v bodoče krepak steber našega društva kot učitelj okoliške šole celjske. — Med tem drži že g. tajnik zapisnik zadnjega zborovanja v roki in ga prebere kar na „eno sapo“, ker smo imeli še veliko veliko! Zapisnik vzprejme se jednoglasno. O društvenih zadevah poroča g. Brezovnik sledeče: 1. (Čujte in strmite in križajte!) Poziv slav. c. kr. okr. glav. od 5. junija 1895, da se mu v osmih dneh dokaže, ali ima sploh pravico obstati učiteljsko društvo za celjski in laški okraj. — Zdelo se mi je, to zaslišavši, kakor bi bili v dobi 400 po Kr.; kajti društvo obhaja letos vendar že 25letnico svojega pravega obstanka s sedežem v našem „glavnem“ mestu — v Celji. Torej to ni g. predsednika spravilo v nobeno zadrego! 2. Društvo „Selbsthilfe“ za učiteljstvo gornje-avstrijsko pošlje poziv, da naj snuje in ustanovi slično društvo i učiteljstvo na Štajerskem. To društvo je prav za prav zavarovalno društvo, kateremu pristopijo le učitelji ali učiteljce. V glavnem se razločuje od drugih zavarovalnih društev v tem, kako se vplačuje zavarovalnina. Tukaj ne moreš reči: zavarovati se hočem za 4000 gld., niti ne moreš vedeti prej, koliko dobijo po tvoji smrti ostali. Marveč reč je ta! Recimo, da pristopim letos kot ud na novo; vseh nas je zdaj ravno 600. Od teh pravih udov umrje jih pa v tem letu — 20, za koje posamezno mora vsak živeč ud plačati 1 gld., torej skupaj toliko gld. za posameznika, kolikor je živečih udov, a jaz sam kot ud plačam seveda v tem letu 20 gld. v dvajsetih obrokih, kakor so umirali po vrsti. Torej stalnega kapitala to društvo nima, ker po smrti vsakega uda dotični odbor goldinarje od živečih udov zbere in nabrano svoto takoj zopet izroči ostalim (soprogi, obitelji umrlega). To je že neka prednost! Več o tem beremo v „Pädag. Zeitschrift“. — Gledé društva „Selbsthilfe“ smo bili skoraj vsi jedne misli: da ga podpiramo in da mu pristopimo kolikor mogoče kot pravi udje. — Iz vprašalne skrinjice dobili smo dopisnic, v katerej dotičnik vpraša, kako je to, da niso nobedne šole na Spodnjem Štajerskem uvrstili v II plačilni red, kakor se je to zgodilo le na „Ober-Štajerskem“, akoravno imamo večinoma prenapolnjene šole, življenje drago, a vrh tega nam je podučevati še v dveh jezikih. Na predlog g. predsednika sklenilo se je sledeče: da se pride tej očitni krivici okom, naj delujejo na to vsa učiteljska društva spodnje-štajerska, naj se potegne za nas „Lehrerbund“, in naj to misel in željo našo sprožijo naši poslanci v deželnem zboru. — Nadalje predlaga g. predsednik, da naj direktorij „Lehrerbunda“ daje vsako leto natančen zapisnik vseh udov društvenih in naj objavlja v „Popot-

ljivo stavila najino vprašanje o pravej poti do sv. Urbana.

„Še pol ure“ velel je hlapec, dospela bosta prav lahko od tukaj do vrhunca.

Sedaj sva bila pa jedenkrat, ne več v gozdu, temuč sredi vinograda saj tu gre po hlapčevskem povelji prava stezica navkreber.

Hudo, težko, neprestano in milo je nama bilo, da sva zopet pravo staro pot zgrešila. — Sredi gostega vinograda lezla sva navzgor po vseh štirih, kajti, cerkev se je zopet pokazala, kres razsvetljeval je okolico, žali Bog le najinih stopinj ne, topiči so naju pozdravljali pri vsakterem — padcu. — Mislim 12 je bilo število katero sem sklenil staviti v spomin moje dogodbo-polne hoje proti vrhuncu sv. Urbana. — Zevala sva in dihala kot živina, kedar mora težak plug po brazdi vleči. — „Per aspera ad astra“ po hudem na dobro zavpil sem prav tik cerkvice. — Vesela in hvaležna sva počastila sv. Urbana, zaščitnika vinorodnih naših goric, a za tem zapela sva s Tonetom lepo narodno pesem „Hej Slovani!“

Kmalu sva stala poleg kresa mej odličnim našim občinstvom; z marljivostjo gledala sva tudi prekrasen umetalni ogenj, ki je polnil temno ozračje v bujno barvanih lučih v čast in proslavo sv. Cirila in Metoda.

niku“ svoje sklepe, da bo „Popotnik“ nekaj filijalen organ „Lehrerbunda“. Končno bili so še pogovori o „Knjižnici za mladino“. — Tu mora pač vsak učitelj — vzgojitelj in sploh vsak narodnjak storiti, kolikor mu je v močeh, da se to dobro in velevažno početje vzdrži in „Knjižnica“ kolikor mogoče razširi v našem ljudstvu, posebno seveda v mladini.

(Za I. razred slovenske gimnazije) so se našli primerni prostori v poslopji slovenske okoliške šole v Novi ulici. Šola se otvori torej že takoj s pričetkom novega šolskega leta.

(Slovensko posojilništvo). Knjiga „Navod o snovanji in poslovanji slovenskih posojilnic“ (spisal in založil J. Lapajne), je ravnokar dotiskana in se začne v kratkem razpošiljati. Tudi „V. Letopis slovenskih posojilnic“ bode v kratkem dogotovljen.

(Distriktnim zdravnikom) za okolico celjsko imenovan je g. dr. Alojzij Praunseis, bivši večletni zdravnik na občni bolnici na Dunaji. Ordinuje od 8.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v ulici Ringstrasse (Römerhof) št. 9. Za zobozdravništvo pa od 2.—5. ure popoldne.

(Meščanska šola v Celji) imela je 1894/95. leta 102 učenca. Slovencev bilo je 54, „Nemcev“ pa 49. Šola je popolno nemška. Slovenski jezik podučuje se le 2 uri na teden. Koliko bi ta šola lahko koristila, ko bi bila vravnana po potrebi prebivalstva in da bi se ozir jemalo, da živi v celjskem okrajnem glavarstvu 196.000 Slovencev in le 6000 namišljenih Nemcev.

(Celjsko nemško dijaško zavetišče.) C. kr. sodnega pristava in političnega hujskača Wokauna beraški oklic za nabiranje milodarov v svrhu ustanovitve dijaškega zavetišča v Celju so prinesli tudi razni listi v rajhu. Iz avstrijskih kronovin kapljajo prispevki prav redkoma; celjski kričači sami nimajo dosti upanja, da bi kaj prida nabrali, zato pa bobnajo na Pruskem in se nadejajo, da bodo Prusi zložili kaj mark. Za marke jim je najbrž še več, kakor za naše krone, zakaj kolikor več bo mark, toliko večja bo navdušenost za Prusijo. Dosti večja, kakor je že, skoro ne more biti, saj je mej tistimi, ki so zasnovali to idejo, tudi jeden, ki je svoj čas pri nekem komersu v Gradcu pomagal odstraniti in zamazati nekoga kip, o čemer bomo o priliki še kaj več povedali. V dijaško zavetišče se bodo v prvi vrsti lovili slovenski dijaki, zakaj, ko bi samo nemški študentje obiskovali staro gimnazijo, bi bilo kmalu treba ta ali oni razred zapreti. Zlasti za siromašnejše slovenske dijake je torej velika nevarnost, in dolžnost štajerskih zlasti celjskih Slovencev je, da skrbje pravočasno, kako preprečiti, da ne bodo slovenski dečki zašli v te iz pruskih mark skovane pasti. Najlaglje bi se to pač storilo, ko bi se skrbelo za materijelno eksistenco slovenskih dijakov. Tudi sicer bo treba na nemško dijaško zavetišče paziti, ne

Izenada gledal sem brezštevilne kresove ter poslušal pokanje in stoterni odmev daljnih topičev. Vse težave, ves strah, še celo na „volka“ sem tukaj pozabil. — Nekoliko časa sva se mudila pri razsvetljavi, potem je bilo pa povsem potrebno onemogle najine ude okrepčati v bližnji gostilni.

Na usta in želodec sem najbolj pazil, dasiravno le tá dva nista toliko trpela po poti. — Kupica za kupico pohajala je pred naju — hvallila sva „štajerca“ ter primerjala ga „dolenjskemu cvičku!“ Tudi mi dva namenila sva si s tem pokazati najino moč v želodcu s tem, da sva si dasiravno prav oprezno in tiho, zapela našo občeznano narodno zdravico:

Kranjski sin, pije vin,
Dokler d'narce ima. —

Vesela okolu sedeča družba po gorni in živa zabava, posebno pa lepo vbrano petje vrliga „Marib. pevsk. društva“, zaigrali so mi svečana čustva v moji duši.

Da pa ni bilo ničesar pogrešati, oglasil se je zunaj v veži junak „muzikant“ z blaženo svojo harmoniko, v soglasji z drugim piskačem. — Dasiravno vtujen in spehan, popadel sem vsejedno prijatelja, da sva naredila eno „polko po domače“. —

samo v slovenskem, nego v avstrijskem interesu, kajti opravičeno je domnevanje, da se bode v tem zavodu v prvi vrsti gojil duh, ki že sedaj poganja tako lepe cvetke in ki ga je tako znamenito označil celjski listič, rekši, da imajo Nemci tudi zunaj Avstrije še jeden dom.

(Naši nemškutarji) smešijo vedno sami sebe. Tako je prinesel njih listič sedaj ponatis „od nemškega Mihelna“, kjer se pripoveduje, kako je trapasti Mihel, sin čisto nemške matere, zahajal k češkim veselicam, vzel češko dekletko za ženo ter se tako poslovil. Koga mislijo s tem osmešiti? Ali bi ne bilo najbolje, da bi to nase obrnili? Da, naši nemškutarji izdajajo svojo slovensko mater, svojega slovenskega očeta, oni so izdajice svojega slovenskega rojstnega kraja, izdajice svojega slovenskega naroda! Kar mora vsakemu človeku pred vsem sveto biti, ohraniti si svojo narodnost, to so oni zavrgli. Sramujejo se, da jih je nekdanj mati učila slovenski Oče naš, sramujejo se sedaj govoriti slovenski jezik, hočejo biti Nemci, ki pa biti ne morejo. Taki Posilinemci še našega zaničevanja več vredni niso. Človek, ki se sramuje svoje lastne matere, ni več človek, tak ni vreden, da ga zemlja nosi. Morebiti se bo pa na njih spolnilo, kar sami pravijo na koncu omenjenega ponatisa: „Volksverrath ist Gottesverrath, und was ein Volk nicht strafen kann, das straft Gott!“ Kdor svoj narod zataji, zataji tudi Boga in Bog ga bo kaznoval!

(V naši državi) se je Nemcem vedno dobro godilo. Kar so pozeleli, so tudi takoj dobili, da, še več. Sedaj pa, ko stopamo tudi Slovani nekoliko na noge, jih to grozno boli. Ne le samo, da psujejo državo, če uredi kaj dobrega za nas, ne morejo tudi videti, ako iz lastnih moči kaj napravimo. Kakor jih v srce peče „Narodni dom“ v Celji, tako jih tudi žgô, da bodo Čehi ustanovili češko gimnazijo v mestu Hohenstadt, za katero že imajo 25.000 gld. Da bo v kraju, kjer že od nekdanj prebiva slovanski rod, tudi češka gimnazija, je popolnoma prav, in tistim Nemcem, ki v tem mestu stanujejo, bo menda ravno toliko škodovala kakor našim nemčurskim Celjanom slovenska gimnazija v Celji. No, naj naši Germani le gledajo, da bodo za svoj „Studentenheim“ kmalu toliko imeli. Sicer pa bi jim tudi nič ne škodovalo, če bi pomislili, da smo „ljude vsi bratje, bratje vsi narodi“, in da ne bo nikdar več nazaj tistih časov, ko je nosil Nемец visoko glavo, Slovenec pa mu je delal tlako.

(Družba sv. Mohorja) šteje letos 72.097 udov, torej za 6145 več kakor lani. Med Slovence se bo kmalu razposlalo 432.582 knjig. Vsak društvenik gotovo že komaj pričakuje, da dobi te lepe in koristne knjige v roke, ki mu bodo v zabavo in poduk, ki mu bodo služile v dolgih zimskih večerih, kakor v cerkvi pri sv. maši. Nemci, bolje rečeno nemškutarji, se zopet nad tem tako repenčijo. Hudo jim dene, da postajajo Slovenci

V spominsko knjigo podpisal sem se zatem kot ministerski predsednik. Imel sem pa tudi v to svrhu pravi pomen in povod, mislil sem si: Zaznamuj se tu v večni spomin prvega, ter tako težavnega romanja na ta sveti kraj.

Vže pozno proti jutru odpravljala sva se z ostalo častito družbo na pot proti domu. — Navdušeno smo jednoglasno pred odhodom zaorili krepak in daleč doneč: „Živio!“

Pa kaj križpotje, pijanec, pajek, volk in vinograd na to sem že čisto pozabil; sedaj, da ravno sedaj, šlo je nam vse za kri in življenje, ko smo nastopili težavno in trnjevo pot jednako predpeklju. —

Noč temna kot v kozjem rogu, — mi pa brez razsvetljave ali luči. — Da, vsakdo kakor tudi jaz pomnil bode osodepolno našo pot od sv. Urbana — do smrti. —

Počasi, da čisto počasi stopali smo dalje ter opirali se na palice s tem, da smo si ž njimi iskali varne stopinje.

Vrhu tega začelo je deževati, dežnik moj je pa sladko počival v omari?

„Kje je pravica?“ Blagor vam mislil sem si, ki že sladko sanjate v mehkih posteljah — vroče je vam pa le vse jedno, med tem ko mene hladé prijetne deževne kapljice v črnej noči sredi gozda!“

vedno bolj izobraženi. Najraje bi pač menda videli, da bi mi še brati in pa pisati ne znali. Veselili naj bi se, da se narod, med katerim in od katerega živé, vedno bolj in bolj prebuja, da uči tudi naš slovenski kmet daleč v hribih, spoznavati svet! Veselili naj bi se družbe, ki deli toliko blagoslova po vseh slovenskih pokrajinah! Plemenit nasprotnik porabi za se, če vidi pri svojem sovražniku kaj dobrega. Nemci naj bi posnemali nas ter osnovali enako družbo, saj bi jo tudi potrebovali. Koliko je nemških kmetov po gornjem Štajerju in po drugih nemških krajih, ki leto in dan ne vidijo knjige in časopisa! Delajte, nasprotniki — nemčurji, ustanovite tako družbo, mi vas ne bodemo zavidali. Nas pa pustite v miru in ne psovajte čez stvari, ki so ljudstvu v prosveto in Bogu v čast. Slovenci! komur je mogoče, naj še v prihodnje družbi pristopi, da nas bo kmalu 100.000 udov. Takrat bodo naši nasprotniki gotovo same jeze popokali. Pa saj jih ni škoda!

(Utonila) je ponedeljek 12. avgusta, 10letna deklica Magdalena Vrečar pri kopanju v Savinji. Voda jo je drvila izpod Starega grada do „Diane“, kjer so jo potegnili na suho. Stariši, ne pustite otrok samih v vodo!

(Pozor Slovenci!) 1000 gld. je podaril za „Deutsches Haus“ in „Studentenheim“ celjski župan G. Stiger.

(Vabilo) k izletu, katerega priredi „Celjsko pevsko društvo“ v nedeljo dne 18. avgusta na Teharje k Cajhnu. Vspored: 1. Odhod iz Celja poljubno. 2. Zbirališče pri Cajhnu ob polu 4. uri popoldne. 3. Petje. 4. Prosta zabava. Odbor.

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. frančiškanih). O. M. Bernardič gre od Sv. Trojice v Slov. gor. v Lankovico; o. N. Meznarič iz Lankovic v Maribor; o. N. Schönwetter iz Maribora k Sv. Trojici; o. A. Golob iz Maribora v Gleichenberg in o. V. Landergott iz Lankovic v Maribor.

(Imenovanja). Sodni pristav v Idriji, g. J. Wagner, pride v Rogatec, g. dr. Dukar z Vranskega v Ljutomer, in g. avskultant Englisch imenovan je pristavom na Vranskem.

(Imenovanja). Sodnijska adjunksa gosp. A. Kocijan v Konjicah in g. J. Markl v Mariboru sta premeščena k okrožni sodnji v Celje, g. J. Stepinšnik v Rogateci pa v Maribor. Gg. avskultanta dr. Fr. Poček imenovan je za adjunkta v Konjicah in g. dr. A. Bošek za adjunkta v Celji.

(Premembe pri učiteljstvu). Gosp. Franc Zidar, pomožni učitelj v Laškem trgu, imenovan je učiteljem v Novicerkvi; gospica T. Kovačič iz Zabukovja za podučiteljico v Petrovčah pri Celji.

(Huda jama) nad Laškim trgom, spadajoča trboveljski premogokopni družbi se od iste zapre.

„Tone kje si?“ — — —

„Ah tu doli!“ zaječal je miloglasno, — tu doli v jarku!“ —

Revež, ležal je res kake tri metre globoko ob strani peščene poti v temni globini, vrhu dveh spremljevalcev.

Ves blaten, moker in umazan prileze na dan — proti vrhuncu. —

„Ah moja roka! moja roka!“ — začel je tarnati in tožiti. —

„Potrpi!“ dospevši do mesta, „se bodeš uže pozdravil“, mu odvrnem na to.

„Ah moje hlače, hlače!“

Res, na kolenu bile so z lepo luknjo okrašene hlače — čisto nove!

Na čast naših apostolov sv. Cirila in Metoda je treba nekaj pretrpeti, da si tem bolj utrdimo njun spomin, potolažil sem prijatelja. In hajd naprej!

Pa tudi meni ni bilo prizaneseno; padel sem tolikokrat, da še zdaj ne vem števila. Če bi bil ob tem številu zadel v loteriji, pošteno bi bil zaslužil kak tisočak.

Dve uri in še več sva hodila, ko je nam v mestnem zvoniku ura naznanjala 4 čez polnoč.

Lahko noč smo voščili drug drugemu, petelin pa so si že zdavna voščili — dobro jutro.

Kočevski premog je baje spodrinil premog Hudejame. Za nas Slovence nima to nobene škode, v marsičem je še dobro, da so tu delo ustavili.

(V Galiciji) praznovali smo od dne 20.—29. julija t. l. sv. misijon. Pobožnosti so bile vedno obiskovane od nebrojne množice ljudstva. Posebno ganljivo je bilo ob priliki blagoslovljenja misijonskega križa. Ljudstvo bilo je res nekako zamakneno v pobožnosti in videlo se je, da prečastiti očetje niso govorili praznim srcem. — Hvala gospodom, ki so se toliko trudili za naš dušni blagor.

(Vabilo) k veselici katero priredi „Slov. katol. delavsko društvo“ v Ža'ci, dne 18. t. m. v prostorih gosp. Ivana Hausenbichlerja v Žalci. Vspored: Petje z deklamacijami, gledališke predstave in tamburanje vojniških tamburašev. K obilni vdeležbi prijazno vabi odbor.

(„Cerkvena družba v Vitanji“), kateri je namen zbirati denarje, da se more ob svojem času dostojno popraviti župna cerkev sv. Petra in Pavla v Vitanji, imela je dohodkov leta 1894. 507 gld. 18½ kr. Stroški za letni račun 1893 itd. itd. so znašali 25 gld. 99 kr. Gotovina je znašala 2190 gld. 56 kr. Dohodki leta 1894. toraj 481 gld. 19½ kr. Obresti od naloženega denarja do 31. decembra 1894 l. 102 gld. 73 kr. Skupni znesek 2774 gld. 48½ kr. Od tega zneska je naloženo v posojilnici v Vitanji hran. knj. št. 1 2674 gld. vknjiženo 100 gld., v blagajnici 48½ kr. Leta 1894. smo prejeli od neimenovane dobrotnice 100 gld. Pokojni Vincenc Petre, posestnik v Skomru, župnija vitanjska, je pred svojo smrtjo († 16. aprila 1895) izročil družbi 80 gld. Ta blagi mož je bil ves čas, odkar se je ustanovila „Cerkvena družba“, njen zvesti ud, zaupni mož in zadnja leta odbornik. Zavoljo svojih vrlih lastnosti ostane vsem, ki so ga poznali, v najboljšem spominu. V Vojniku so umrli 27. septembra 1894 vč. g. Blaž Rotnik, župnik v poklju. Iz njihove zapuščine smo prejeli po vč. g. Jarneju Voh, nadžupniku v Konjicah 20 gld. in 28. majnika 1894 je umrla v Celji blaga gospa Terezija Herič. Bila je ud naše cerkvene družbe od njene ustanovitve ter v ta namen darovala vsako leto po 5 gld. Bog povrni blagim dobrotnikom! Za žive ude in dobrotnike se je opravila sv. maša vsled društvenih pravil 15. novembra 1894, za pokojne ude in dobrotnike pa 15. februarja 1895.

(V Nazaretu) je umrl frančiškan č. g. Anat. Krajnik.

(Kmečko bralno društvo gornje Šaleške doline) priredi v nedeljo 18. avgusta ob 3. uri popoldne na vrtu Korunove gostilne pri Velenji veselico, h kateri odbor vljudno vabi bližnje in daljne znance in društvene člane. Vspored: 1. Pozdrav gostov. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev društvenega odbora. 4. Slavnosten govor. 5. Prosta zabava, pri kateri sodeluje gornjegraški mešan pevski zbor.

(Na Slatini) je obilo gostov — kakor nam topličar od tamkaj poroča. Največje število topličarjev je bilo sicer v tem lepem kraju konec julija, a do 18. avgusta, ko se prireduje lepe svečanosti, bode še vedno lep broj raznovrstnih gostov.

(Odbor katoliškega političnega društva v Slatini) je enoglasno izrekel zahvalnico Hohenwartovemu, hrvatsko-slovenskemu, poljskemu in češkemu kljubu, kakor tudi bivšim ministrom: knezu Windischgrätzu, Madeyskemu in grofu Falkenhaynu in posebno še gg. državnim poslancom: dr. Gregorcu, M. Vošnjaku, Fr. Robiču in pravicoljubnemu nemškemu poslancu g. Kalteneggerju; kakor vsem, ki so glasovali za slovensko-nemško gimnazijo v Celji.

(Kupčija s hmeljem) se utegne tudi letos ugodno razviti, kajti lanska zaloga, katere je bilo obilo, se bode vendar razpečala. Zato utegne postati cena novemu hmelju ne preveč nizka, zlasti ker na Češkem ne obeča nova bera povsodi postati ravno izvrstna, ko tu pa tam kak mrčes rastlino nadleguje.

(Kako daleč smo še do ravnopravnosti!) Občine so prosile, da bi imele pošte v Velenji in Rečici slovensko-nemške pečate, mesto čisto nemških. Še odgovora niso dobile! Nasprotno, v Velenji so na pošto obesili potem tablo s čisto nemškim napisom.

(Posojilnica v Trbovljah) je imela v prvih treh mesecih svojega obstanka 57.023 gl. 60 $\frac{1}{2}$ kr. prometa. To pričuje, da ima veliko zaupanja od strani občinstva in obeta lepo prihodnost.

(V videmski fari) imajo ta teden sv. misijon, katerega vodijo č. o. Lazaristi.

(Utonil je v Savi) dne 31. m. m. čevljar Janez Dolinar iz Radeč. Njegovo truplo so našli pri Sevnici tretji dan po nezgodi in ga na ondotnem pokopališču dan pozneje pokopali. Za nesrečnežem žaluje vdova in 6 otrok.

(Umrli je) dne 21. julija t. l. pri Sv. Hemi blizu Podčetrtna vpokojeni učitelj in veleposestnik gosp. Valentin Končan. Pokojnik se je rodil 13. f. bruarija 1818 v Pečovniku v celjski okolici. Šolal se je v Celji. Že v svojem 18. letu je služboval na Koroškem v Beljaku in Št. Andražu. Pozneje je bil 3 leta učitelj in organist v Dramljah, ves ostali čas je preživel pri Sv. Hemi. Celih 46 let se je trudil po šolah, mnogo gospodov je on učil prve nauke. S svojo varčnostjo si je pridobil precej premoženja. Bil je spoštovan od vseh, ki so ga poznali, čislán od cele fare, bil je vedno navdušen narodnjak in dober katoličan. Nikdo ne vé, koliko dobrega je njegova roka storila, zato bo pa tudi prejel plačilo v nebesih. Bodi mu zemljica lahka!

(Odvetniško pisarno) otvoril je g. dr. Anton Brumen v Ptuj. Novi odvetnik je itak že dobro znan kot jurist ne samo Ptujčanom temveč po širni Sloveniji, koder je bival nad 10 let kot sodnijski adjunkt, in je kasneje radi narodnosti zapustil uradno službovanje. Tudi njegovi spisi v pravniškem listu „Pravnik“ vzbujali so mnogo pozornosti, kar je dokaz, da so Ptujčani dobili dobro pravniško moč v svojo sredino.

(Vabilo) k III. občnemu zboru in veselici, katero priredi „Bralno društvo v Dolu“ na rojstni dan presvitlega cesarja Franca Jožefa I. dne 18. avgusta t. l. s sodelovanjem gg. tamburašev iz Šmartna in domačega pevskega zborá, pod velikim kozolcem g. Štravsá.

(Koncert „Slovenskega pevskega društva“) na Ptuj je bil velikansk. Udeležencev in gostov je bilo čez 1000, največ odlične slovenske gospe, ki je došla iz vseh slovenskih pokrajin. Pevcev in pevk je bilo okolo 120. Vodil je pevski zbor gosp. deželni poslanec S. Stegnar iz Ljubljane. Pelo se je izborno, impozantni so bili zlasti zbori, katere je spremljala izvrstna ptujška mestna godba. Posebno je ugajal Volaričev ženski zbor „Slovenskim mladenkam“. Deputacija ljubljanskega „Slavca“ je izvrstno pela Hudovernikovo „Naša zvezda“. Ptujsko mesto že dolgo ni imelo toliko gostov in tako lepega narodnega praznika.

(Vabilo) na ustanovitev „Bralnega društva“ v Podvincih pri Ptuj, katera se bode vršila nedeljo dne 25. avgusta 1895, ob 4. uri popoldne v prostorih g. Janez Brusá. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Poročilo o delovanju časnega odbora in pojasnjevanje pravil. 4. Volitev predsednika in odbora. 5. Vpisovanje udov in nasveti. Po ustanovitvi prosta zabava s petjem.

(Vabilo) na ljudsko veselico, ki se priredi dne 18. avgusta pri Sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo. Na vspredu je slavnostni govor, igra, petje in tamburanje. Začetek ob 4. uri popoldne v Škrličevem vrtu.

(V Kapeli pri Radgoni) izvolili so Ivana Rantaša županom, njegovim svetovalcem pa sta izvoljena France Lenartič in Jože Svetonja.

(Iz Kapele pri Radgoni) Čedalje bolj se kaže, kako velevažnega pomena so bralna društva, zlasti v krajih ob jezikovnih mejah. Zagotavljam Vas, gospod urednik, da se je tudi pri naši lepi Kapeli vsled čitanja dobrih slovenskih časopisov in knjig že marsikateri zdramil, ki je poprej spal spanje pravičnega. Kar pa nas najbolj veseli, je to, da se prav vrlo zanima za narodno stvar naš up — naša mladina. No, pa ni danes moj namen razkladati, kaj je že doseglo naše bralno društvo, nego veže me dolžnost, da se javno zahvalim našim blagim dobrotnikom. Ravno kar nam je poslala slavna posojilnica gornjeradgonska desetak, za kateri dar smo ji prav iz srca hvaležni. V teku tega leta sprejela je naša društvena knjižnica vseh do sedaj izišlih ednajst zvezkov Jurčičevih zbranih spisov. Gotovo bi se bila naša blagajnica vsušila, če bi

morali imenovane spise sami plačati; toda zopet se imamo zahvaliti blagemu dobrotniku Jakobu Mirovemu, ki je zvezke kupil in še vrh tega na lastne troške dal vezati. Pokazal je vrli domačin, da mu je sreča domovine in ljudska omika zelo pri srcu. Prav prisrčno se toraj blagim dobrotnikom zahvaljujemo, zraven pa upamo, da se še s časom i drugi blagi dobrotniki spomnijo našega bralnega društva.

(Amerikansko vinorejstvo) dobro vsepa na Spodnjem Štajerskem, kakor poroča državni vinograjski nadzornik, g. J. Matijašič, kateri ima na skrbi 6 trtnic, recimo v Hrastovcu v Halozah, pri Sv. Trojici blizo Slatine, pri Sv. Petru pri Mariboru. Kolikor je skušnja v teh trtnicah pokazala, se je lani od zasajene ameriške rezine, prijelo 29—75%. Najraje se je prijela vrsta „Riparia portalis“, najmanj pa „Solonis“, toda ta daja, ako se prime, krepke ukoreninjene trte. Posajene trte so bile povsodi dobro dozorele, le ogerci so jim škodovali. Povsodi se je gledalo, da so se gojile le dobre vrste, slabe pa odstranjevale, n. pr. „Rupestris“, katera se ni obnesla. Veliko se je na zeleno požlahntjevalo. — Trtnica pri Sv. Petru meri tri in pol orala; pri Sv. Petru se je pol orala zasadilo s cepljenimi trtami, tričetrt orala pa porabilo za trtnico.

(Vabilo) k ljudski veselici, ki se bo vršila dne 18. avgusta t. l. v gostilni g. Deučmanná, v proslavo rojstnega dne presvitlega cesarja in povodom petletnice „Kmečkoga bralnega društva“ v Jarenini, s prijaznim sodelovanjem mariborske čitalnice. Začetek ob 5. uri popoldne. Vspored: 1. Govor g. Dragotin Hribarja iz Celja. 2. Tombola. 3. Sviranje godbe in petje, konečno bengalična razsvetljava itd. — Vstopnina 20 kr.

(Bolnišnica usmiljenih bratov v Gradci) imela 1893. l. 2295 bolnikov v oskrbi brez razlike vere in stanu. Od teh bilo je 2260 katoličanov in med temi 1512 Štajarcev, 72 Kranjcev, 125 Korošcev in 20 Primorcev. Od vsih bolnikov ozdravilo je 1585 oseb, zdravje zboljšalo se je 374 osebam, umrlo pa je 149 oseb. — Usmiljeni bratje vzdržujejo bolnišnico le iz milodarov, zato jih toplo priporočamo našemu ljudstvu.

Druge slovenske novice.

(Zlatomašniki). V Ljubljani je 3. t. m. praznoval 50letnico svoje prve maše preč. gosp. Luka Jeran, kanonik, urednik „Zgodnje Danice“, bivši misijonar v Afriki, velik podpornik slovenskih dijakov in sploh izboren domoljub slovenski. — Dne 25. t. m. bode imel v Slivnici pri Mariboru zlato mašo č. g. Jer. Ciringer vpok. župnik v Račjem. — Biserno (60) sveto mašo bode pa letos praznoval preč. g. prošt. L. Serajnik v Tinjah na Koroškem.

(Gimnazija v Kranji) dobi v bodočem letu že paralelko k 1. razredu, tako obilno je obiskovana.

(Mlinarski obrt na Kranjskem) peša, ker se doma pridela premalo pšenice, uvoz tuje ogerske pšenice pa oziroma izvoz moke otežuje carinska manipulacija, ker so mlini izven Ljubljane prisiljeni, da pri uvozu žita in pri izvozu moke carinske uradnike iz Ljubljane v kraj podjetja pridejo, kar provzroča znatne stroške, in uporabo tega prometa skoro onemogočuje. Uvoz iz Rumunije na Kranjsko ne ugaja, in kranjski mlini so nakazani, ogersko pšenico mleti in če bi na Ogorskem nastala slaba letina, kakor v letih 1872 in 1873, bi morali zopet rusko pšenico preko Trsta dobivati. Zadnja leta se je izdelovanje mlinarskih pridelkov skrčilo zaradi velike konkurence ogerskih mlinov.

(Vabilo) k slavnosti katero priredi bralno društvo na Bledu povodom blagoslovljenja društvene zastave v četrtek, dne 15. avg. 1895. leta.

(Z Dolenjskega) se nam poroča, da je, kakor javljajo časopisi, promet na dolenjskih železnicah letošnje poletje manjši, kakor lansko leto. Da je kaj tacega mogoče, je čisto lahko umevno, ker se merodajni krogi ne brigajo dovolj za želje in potrebe tukajšnjega prebivalstva. Ne samo, da so s početkom zimske sezone lanskega leta upeljali počasnejšo vožnjo, da se ves promet osobni in vozni vrši jedino le z mešanimi vlaki.

(O svinjoreji na Dolenjskem) je bil pri občnem zboru kmetijske družbe v Ljubljani sledeči zanimivi razgovor: „Novomeška podružnica je predlagala: Kmetijska družba naj kupi pet berkširskih čistokrvnih mrjaščekov in naj jih brezplačno odda v šentjarnejsko okolico za poskušnjo, in sicer takim gospodarjem, ki so vneti za umno prašičjo rejo. Predlog utemeljuje predsednik novomeške podružnice Rohrman: Jorkširci so za Kranjsko premeški in tudi malovredni za pašo. Mladiči pogostokrat bolehajo. Berkširsko pleme je sicer tudi na Angleškem doma, iz bolj mrzlih krajev. Berkširsko pleme je utrjeno, se lahko pase. Praseta se hitro razvijajo. Na Angleškem to pleme vedno bolj spodriva Jorkširce. Tudi na Štajerskem so jih že vpeljali ter se prav pohvalijo z njimi. Naj bi se torej tudi pri nas poskušalo s tem plemenom. Grof Barbo ni sicer proti berkširskemu plemenu, vendar mora zagovarjati jorkširsko pleme, katero redi že mnogo let. Skušnja ga uči, da to pleme ni mehkužno. Tudi na prostem prav dobro vsepa. Najboljše priporočilo za to pleme je pa to, da ljudje silno radi kupujejo prešičke tega plemena. Ko bi tudi imel 200 prešičkov, bi jih lahko oddal. Zastopniku novomeške podružnice Rohrmanu se ne zdi čudno, ako se grof Barbo poteguje za jorkširsko pleme, ker je za prešičke liferant kmetijske družbe. Pri grofu Barbu lahko vspevajo jorkširci, ker ima izvrstne, po angleškem načinu narejene hleve, kateri se lahko kurijo. Priprosti kmetje nimajo tacih hlevov. Grof Barbo odločno zavrača misel, kakor da bi iz dobičkarije priporočal jorkširsko pleme. Res, da oddaja prašičke tega plemena kmetijski družbi, toda ravno tako bi lahko redil berkširce in jih družbi oddajal, ko bi bili res tako izvrstni. Prešičkov ne vzgaja mehkužno. Hlevi so bili v letošnji hudi zimi samo dvakrat zakurjeni. Letos je v hlevih večkrat gnoj zmrznil in vendar niso prešiči oboleli. Poročevalec ravnatelj Pirc se strinja z grofom Barbo-tom. Jorkširci so dobri in jako priljubljeni. Berkširci se nikjer ne hvalijo, ker ostanejo majhni. Kmetovalec gleda le na to, koliko da prešič tehta, kedar ga proda. Kaj bi mu pomagalo še tako izvrstno pleme, ki bi pa majhno ostalo? Glavni odbor ne more predlagati, da bi se 5 merjaščkov zastonj razdelilo. Pač pa je za to, da jih družba kupi in da za polovično ceno. Gledé prešičje reje se Dolenjci ne morejo pritoževati, da jih kmetijska družba prezira. Od podpore za prašičjo rejo pride $\frac{1}{10}$ na Dolenjsko. Rohrman povdarja, da bi to ne bila nikaka podpora kmetovalcem, ako bi se 5 merjaščkov zastonj razdelilo, ampak le nekaka poskušnja kmetijske družbe. Glavni odbor mora še hvaležen biti, ako se dobe kmetovalci, ki bi jih hoteli prevzeti. Sprejme se naposled predlog odbora, da družba kupi 5 merjaščkov berkširskega plemá in jih odda kmetovalcem v šentjarnejski okolici za polovično ceno.“

(Letna šolska poročila). Došla so nam letna poročila še od sledečih šol. 1. Ljubljanske višje gimnazije, ki je nemško sestavljena in ima na čelu učen spis prof. Voduška o „astronomiškem lomljenju žarkov“. Učencev je imel ta zavod koncem leta 614. Ta zavod je od nekaj že v dobrih rokah in na dobrem glasu. 2. od tržiške čveterorazrednice, 3. od kamniške deške in 4. od kamniške deklishe šole. Ta poročila so sicer brez uvodnega spisa, a zelo pregledno sestavljena. — Tržiško poročilo je še v tem napredovalo, da je letos večinoma v obeh jezikih sestavljeno, dočim je bilo do zdaj le nemško.

(Trte ponuja) in sicer ukoreničene, cepljene ameriške trte kranjski deželni odbor do 15. sept. in sicer po 7 gl. 100. Siromašni vinogradniki jih utegnejo nekaj tudi brezplačno dobiti, ako se oglašijo pri županstvih ali kmetijskih podružnicah.

(Umrli je v Mekinah pri Kamniku g. Jos. Rihar, c. kr. vladni tajnik in voditelj c. kr. okrajnega glavarstva v Črnomlji. Bil je domoljuben mož, če tudi je bil v politični službi, in silno marljiv uradnik.

(„Centralna posojilnica slovenska“) je začela poslovati in izvrševati svoja pravila z dné 7. julija 1895. V smislu § 6. je določila, da bode za sedaj 5 gl. pristopnina, v smislu § 11. pa nastavila 4 $\frac{1}{2}$ % obrestno stopinjo za hranilne

vloge, 4 $\frac{1}{2}$ % obrestno stopinjo za posojila. (V izjemnih slučajih se sme načelstvo pogoditi, zlasti pri izposojilih tudi za drugo obrestno mero.) Visokost deležev in hranilnih vlog, s katerimi naj se udeležujejo posojilnice kot zadružnice pri „Centralni posojilnici slovenski“ v Krškem je razvidna iz § 6. zadružnih pravil, in znaša najmanj 100 gl. „Centralna posojilnica slovenska“ je ob enem pristopila k „Zvezi slovenskih posojilnic“ v Celju, ker spoznava važnost tega društva za sedanost in bodočnost, in ker bode za-se in za sestre posojilnice, ki se jej bodo pridružile, „Zvezine“ moralne moči potrebovala. Z ozirom na njen opravični red, pristopila je „Centralna posojilnica slovenska“ k čekovnemu in clearin-govemu oddelku c. kr. poštne hranilnice, ker bode edino le po tem potu denarni promet med slovenskimi posojilnicami in drugimi denarnimi zavodi pospeševala. Moči in življenja išče „Centralna posojilnica slovenska“ za zdaj le pri domoljubnih sestrah, bodi si mladih ali starih, več ali manj imovitih. Ako se veliko število slovenskih posojilnic jej pridruži, predstavljal bode ta zavod kmalu čvrsto denarno zadrugo, kateri bode moči stopiti v kupčijsko zvezo tudi z drugimi slovenskimi denarnimi zavodi, osobito s slovanskimi (češkimi) inštituti v ta namen, da bode krepkejša podpirala slovenske posojilnice.

(O rajnkem dr. Kersniku) se nam poroča, da je svoje slovensko domoljubje tudi s tem očitno in dejansko kazal, da je pisal običajno slovenske recepte, da je kot politički uradnik veliko slovensko uradoval in v slovenskem jeziku pri vseh sodnijah narekoval svoje zdravniško mnenje. Pri volitvah nikoli ni izostal in vedno volil z odločnimi slovenskimi strankami. Kot vesten uradnik si je bil na uradnem potu nakopal smrt, ki ga je, ker je že prej bolehal, v najboljših letih pobrala vse prehitro.

(P. n. gdč. učiteljicam-pevkam in gg. učiteljem-pevcem in godcem.) Da bo mogoče sestaviti natančen vspeh za „Besedo“ o času „Zavezinega“ zborovanja v Novem mestu in razposlati note, opetovano najljubneje prosimo vse one čast. tovarišice in tovariše, ki blagohoté sodelovati pri koncertu, da se oglašé vsaj do 14. t. m. pri podpisnem odboru v Žužemberku. Vspeh bo prilično obsejal moške in mešane zборе, deklamacijo in — če se oglasi zadostno število godcev — kako instrumentalno točko. Zato vabimo vse, ki igrajo kak instrument, k prijaznemu sodelovanju in jih prosimo, da nam v zgoraj določenem roku javijo, kak instrument svirajo, da moremo določiti godbeno točko. Ako se ne oglasi zadostno število godcev, ta točka odpade.

Odbor novomeškega učiteljskega društva.

(Izseljevanje v Ameriko.) Z Dolenjskega, posebno iz črnomeljskega okraja, izseljuje se ljudstvo še vedno v velikem številu v Severno Ameriko, nadeje se tam boljega zaslužka, nego-li ga more dobiti doma. Nedavno se je iz črnomeljskega okraja zopet izselilo 15 oseb, mej njimi 6 takih, ki niso še zadovoljili vojaški dolžnosti, nobeden pa ni imel potrebnega potnega lista. Še ne povsem 20 let stari mladenič bil je že na ljubljanskem kolodvoru prijet ter izročeni okrajnemu sodišču, ostali pa so bili v Beljaku ustavljeni.

(Vojaško strelišče v Krškem) so topničarji popolnoma že 10. t. m. zapustili.

(V Št. Jarneji na Dolenjskem) bode letos 9. septembra običajna konjska dirka, dne 2. septembra je pa v Bohinju konjsko premovanje.

(Na Koroškem.) Dne 4. t. m. so v Celovcu obhajali Košatovo slavnost. Sloveči skladatelj Košat je rojen v slovenski fari Vetrinje pri Celovcu, toraj brez dvoma slovenske krvi, kakor kaže tudi ime. Nemška izreja, nemškutarija pripeljala ga je Nemcem v naročje, da povišuje njihovo slavo. Tako se je Slovanom od nekdanj godilo. — Škoda, ktero je toča okoli Brež napravila, se ceni na 355.000 gl. — Strela je vdarila v beljaški mestni zvonik ter ga precej opraskala. — Občinska zastopa v Šnihu in Globasnici sta izrekla zahvalo vsem poslancem, ki so glasovali za slovensko gimnazijo v Celju. — Na beljaških latinskih šolah je bilo lani samo 174 učencev. Zato pa gornjim Korošcem branijo hoditi na celovško gimnazijo, da se beljaška pri življenju ohrani. Na celovski gimnaziji je bilo lani 346 Nemcev in samo 67 Slovencev.

Druge avstrijske novice.

(V Ištu), znanem letovišču v Gornji Avstriji, kjer že bivata dalje časa naš presvitli cesar in cesarica, sprejeli so pretekli teden jako odlične gosfe. Dospeli so tjakaj na obisk rumunski kralj in kraljica, več ministrov in drugih dostojanstvenikov. Vsi časniki najrazličnejše vrste pripisujejo temu sestanku veliko politično važnost. Mej drugim se govori, da bo Rumunija brž ko ne pristopila trozvezi, ki bi jo v vojski proti Rusom branila; ni čuda, da se je kraljeva dvojica tedaj tako častno vsprejela na avstrijskih tleh. Povod sestanku so pa na vsak način dale razmere na Bolgarskem. — Pomenljivo je tudi, da se je v istem času mudil v bližnjem Ausse-ju nemški kancelar Hobenlohe, kojega je naš minister cesarske hiše obiskal. Bog ve, če se kaj ne kuha, ker od velevlasti še nepotrjeni knez po umoru Stambulovega tava nekje po svetu in se domu prav ne upa. — V Macedoniji pa se še vedno ustaši kavsajo s Turki.

(Novo koalicio) bi radi sklenili nekateri konservativci v zvezi s češkimi velikaši; h koalicio pa menijo pritegniti tudi nekatere liberalce, kar dovelj jasno priča o namenu in političnem stremljenju te nove koalicije. Saj kjer koli so do sedaj bili nemški liberalci, je veljalo geslo: „Na pravico se ne oziramo“. Vsaka taka koalicio bi gotovo še bolj podkopala blagostanje avstrijskih narodov. Sicer je pa smešno iz črepinj razbitega lonca krpiti nov pisker, o katerem se že naprej ve, da ne bode držal vode.

(Ministerstvo) je izdalo navodilo, kako se je državnim uradnikom vesti v političnem obziru.

(Tešin) na Šlezkem dobi poljski gimnazij.

(Protizidovsko gibanje) udarilo je s svojimi valovi celó v štajersko stolico. Ko je namreč neka židovska tvrdka v Gradci prosila magistrat, naj ji dovoli, da si v neki mestni hiši napravi prodajalnico, odbil ji je mestni svet to prošnjo in zajedno željo sklenil, da ne bi bilo nobene židovske tvrdke v Gradci. Zbog tega so si židovski liberalci in nemški nacionalci zopet v laseh.

(Gališki deželni zbor) je razpuščen in razpisane so nove volitve. Pri teh seveda ne bo več tako gladko šlo poljskim veljakom, ker se bodo rusinski kmetje trudili, da bode več njihovih zastopnikov v deželnem zboru.

(V Oseku) na Hrvatskem so imeli — madjarski teater. No, Hrvate bodo sčasoma precej na Madjare in madjarščino navadili.

(Madjar barbar) Pred zborovanjem ogerskih nemadjarskih narodnosti v Budapešti pisal je madjarski poslanec Pazmandó ogerskemu justičnemu ministru, naj prepove to zborovanje, ali pa naj da zapreti vse zborovalce.

(Ogerski naučni minister) je prepovedal učenje nemščine po budapeštanskih ljudskih šolah.

(V Budimpešti) zborujejo pod težkimi razmerami zastopniki tlačanih, dasi domovini vedno zvestih nemadjarskih ogerskih narodnosti.

Ogled po širnem svetu.

(V Italiji) bodo dne 20. septembra slavili — svoj „narodni praznik“, spomin na osvojenje Rima po italijanski vojski. Z ozirom na to — je bilo baje v vatikanu posvetovanje kardinalov, v katerem so se pogovarjali o načrtu, da bi papež onega dne ostavil Rim.

(Belgijsko.) Dasi so liberalci in socialisti z vso silo hoteli prepričati novo šolsko postavo vendar je le-ta bila v zbornici vsprejeta z večino 19 glasov. Po novi postavi se bode namreč tudi krščanski nauk po šolah učil.

(Turško.) Angleška vlada zahteva, naj se za Armenijo imenuje evropski podkralj, ki bo v sukanovem imenu oskrboval krščanske pokrajine. Ta podkralj naj bi bil odgovoren edino le evropskim državam.

(Amerikanske novice.) Letina v Severni Ameriki letos dobro kaže. Amerikanski Slovenci so ustanovili svoje mesto, katero bodo imenovali „Buh“, po slovenskem misijonarju gosp. J. Buhu, ki je zdaj generalni vikar v mestu Dulut.

(V Kitaji) imajo verski misijoni kakor sploh tujci veliko trpeti od nestrpnih Kitajcev. Zadnjič so zopet planili na razne misijonarje ter jih kruto

pobili; ženske pa na nepopisljivo surov način razmesarili. Istotako se pogreša rodbina sedm h oseb nekega angleškega misijonarja, katera je gotovo tudi postala žrtev kitajskega sovraštva. Kakor prihajajo poročila, so vzrok temu nečloveškemu gibanju kitajski uradniki, ki boječi se, da ne bi ljudstvo, podučeno po Evropejcih, spregledalo njih sleparsko delovanje.

Dopisi.

Iz Celja na Tost, v Št. Lenart in nazaj.

„Juhu, juhu!“ sem iz polnih prs zavriskal, prišedši na sedmo pobinkošno nedeljo peš iz Celja na vrh visokega Tosta, od koder se mi je razgrnil čaroben razgled po lepej Savinjske dolini in po hribovitem laškem okraju. Nastavil sem takoj na oči svoj novi „rešpetlin“, da si ogledam sever in jug, izhod in zahod. Krasota Savinjske doline me je kar očarala, posebno me je veselilo videti skozi „rešpetlin“ vrle Savinjčane in sploh vse slovenske ovce v Celju in drugod se zadovoljen meniti o novej slovenski gimnaziji. Na obraz h nemškutarjskih volkov v Celju, Vojniku, Laškem trgu itd., pa sem dobro razločil zverinsko zdivjanost, tulili so vsi povprek, kakor da bi jih kdo iz kože deval. Zadovoljen, da moj novi „rešpetlin“ tako izvrstno kaže, se obrnem proti laškem okraju in sicer naravnost nad Št. Lenart proti Jurkloštru. Jejmina! Na to stran mi pa sreča ni bila mila. Jurklošter leži namreč globoko v koritu in precej visoki Voluš mi je branil poiskati z „rešpetlinom“ župana protestanta g. Geipla, ki se zavoljo naše slovenske gimnazije strašno jezi. Primaruha, rad bi ga bil videl, kaj neki zdaj tuhta v svojej zvitaj prebrisanosti, pa ni šlo in ni šlo! Voluš mi ga je skrtil.

Jaz imam namreč na g. Geipla svojo posebno piko, prvič zató, ker so nekteri vrli odborniki iz Št. Lenarta pri občinski seji dosegli z večino sklep, da uložiti občina Jurklošter na državni zbor prošnjo za ustanovitev slovenske gimnazije v Celju, on pa je ta hvalavredni sklep samooblastno zavrgel, ne hoteč ga na noben način izvršiti. Ko bi bil on tam doli na Turškem župan ali celó paša, bi se takemu predržnemu početju nič ne čudil, a ker se je to zgodilo pri nas v Avstriji, se mi dozdeva hujši od turškega paše, ki zasluži zatožno klop. Slišal sem praviti, da so ga nekteri odborniki tudi v resnici mislili v Gradcu tožiti, kar bi bilo pač prav; kajti vsak župan je po postavi dolžan vse izvršiti, kar odborniki sklenejo, on pa se je kar pri seji razkorčil in rekel: „Dokler bodem jaz župan bodete delali, kakor jaz hočem!“ Primojdunaj, to je pa korajžno! Drugič imam zato na njega piko, ker kalí v jurklošterskej in šentlenartskej fari vodo, da bi lože v kalnej vodi ribaril. Svoje protestante in Nemce je itak že spravil v občinski odbor in krajni šolski svet, čemu torej še po fari hoditi in pijačo plačevati? Morda zato, da bi ga nerazsodni ljudje hvalili, rekoč: „To je župan, tacega še ni bilo nikoli!“ Saj vsak pameten človek ve, da zavoljo pijače ne more biti dober župan, posebno ker hoče odbornike „pod kapo imeti“, potiskati slovenski jezik v stran, tuliti z nemškimi volkovi proti slovenski gimnaziji, zaničevati katoličane in Slovence ter učiti slovenske fante na svojo čast „hoch“ vpiti. Na g. Geipla imam še tretjo piko zató, ker je v obče znano, da on črti in preganja vsakega, ki se mu količkaj zameri. On baje ne gleda na to, ali je prav ali ne, ali je resnično ali krivično, kaj še? Lop po njem, da bode vedel kaj se pravi mogočnemu grajščaku nasprotovati! Kadar je slabe volje se zapre v svoj grad in živa daša mu ne sme blizu, takó preživi po ves teden ali 14 dni na samoti in spi tudi po dnevu kakor polh. Povem vam, da bi v takih sršenovih dneh ne upal biti blizu njega, razbil bi mi moj novi „rešpetlin“ ali pa bi mi celo glavo „odšrajfal“. Četrta moja pika do njega je ta, da se noče slovenski učiti, čeprav je že blizu 10 let v Jurkloštru in da neče o slovenskem jeziku ničesar slišati. Oj mi uboge pare slovenske, naš jezik mora biti salamensko kosmat, da ga ti protestantje in Nemci prav nič ne marajo.

Tako sem kramljal sam seboj gledajoč skozi svoj izvrstni daljnogled ali kakor po domače pravimo „rešpetlin“ tja na jurklošterske hribe. Po-

tem sem ga naravnal naravnost v Št. Lenart, da bi videl, kaj tam ljudje danes počenjajo. Komaj je moj „rešpetlin“ zadel ob Št. Lenart, bi skoraj nehoté zavriskal: „Juhe, juhe!“ kajti na košato Malikino lipo so ravno obešali velikansko slovensko zastavo, vihrala je visoko v zraku kakor sivi sokol pod sinjim nebom in se mi je zdela najmanj 6 m dolga. Kaj neki to pomeni? Menda vendar ne pride zopet tja Geipl ljudi napajat, kakor pred tremi nedeljami, ko so mu zapeljani fantje „hoch“ klicali. Ne, to ni mogoče; kajti on sovraži slovenske barve! Ker je najbolje, da človek vse sam na svoje oči vidi, kakor pa pozneje narobe prekrvašene vesti med ljudmi pobirati, sem sklenil takoj zapustiti visoki Tost ter se podati naravnost v Št. Lenart. Na moji „čebulji“ je minila ravno ena ura popoldne, ko jo s svojim „rešpetlinom“ vrežem nizdol mimo Kržiš in Reke. Ker sem še mlad sem jo v pol tretjej uri srečno primahal v Št. Lenart in sicer ravno v trenutku, ko je prišla po okrajnej cesti gori od Laškega trga cela vrsta gospode, gospodičin in gospej z godbo na čelu. Bralno društvo v Laškem trgu je namreč ta dan priredilo izlet v Št. Lenart. Kar znovega bi zavriskal od samega veselja, a si nisem upal, ker bi se ne spodobilo. Vrli Št. Lenarčani so razobesili mnogo trobojnic, na vsaki hiši je plapolala po jedna slovenska zastava, tako, da se mi je zdela vsa vas oblečena v svatovsko oblačilo. Posebno lepa je bila ona velika trobojnica na Malikinej lipi, katero sem že iz Tosta opazil, le čudno se mi je zdelo zakaj je niso tudi pri fantovske paradi na lipo obesili, da bi jo bil Geipl videl. Nikoli si nisem domišljjal, da bi imeli v Št. Lenartu toliko slovenskih zastav in da so ljudje tam tako zavedni. K izletu bralnega društva je prišlo mnogo kmetov in fantov, ki so z glasnimi živoklici kazali svoje navdušenje in zavednost; zato jo je kaj dobro neki gospod zadel, naglašujoč v svojem govoru, da si Št. Lenarčani ne bodo nikdar dali vzeti svojega dobrega slovenskega imena. Tudi se mi je dopadel tisti gospod, ki je v svojej nevolji na tistem godnjalu nad „Bralnim društvom“, čes, zakaj se ta izlet ni vsaj en teden dni pisмено v Št. Lenart naznanil, a ne zadnje uro, potem bi se bila zbrala tu cela ali najmanj pol fare, vrli šentlenartski fantje pa bi za slavnosten vsprejem društva postavili mlaje in slavoloke, kar bi dalo kraju slavnosten obraz. Tudi jaz pravim, da morajo biti taki izleti očitni in slovesni, da se jih lahko vdeleži množina ljudstva, zato se morajo vršiti po nekem določenem redu in vsprejemu. Zapomnite si to, cenjeni gospodje v Laškem trgu, če ne pridem drugokrat z „rešpetlinom“ nad vas, da bodete „sakralente“ vpili! Zabava pod Malikino lipo je bila prav domača in prijetna. Pevci „Bralnega društva“ so popevali lepe pesmi, a tudi Št. Lenartski fantje so pesem „Slovenec sem“, „Lepa naša domovina“ i. t. d. še dosti dobro zakročili, kar mi je bil neovrgljiv dokaz, da so pravi Slovenci ter da jih je pred tremi tedni Geiplova zvižgača zapeljala klicati „hoch“, ker v resnici niso vedeli kaj to pomeni, a iz glave mi vendar noče vprašanje zakaj jih niso vis. gospodje podučili, da takih pozdravov na Slovenskem ne gre klicati. Danes se je torej pod to lipo slišala le slovenska govorica, razlegale se lepe pesmi in navdušeni „živio“, a godba je svirala slovanske skladbe, dokler ni nastal mrak začel opominjati na vrnitev proti domu. Ker se je bilo tudi meni vrniti skozi Laški trg v Celje, so me povabili gospodje na svoje vozove. Seveda sem svoj „rešpetlin“ dobro pod sukno skrnil, da bi mi ga kdo ne zapazil. Vračaje se proti Laškem trgu, smo se zadovoljni pomenkovali o zavednih Št. Lenarčanih in da je Geiplu le lani pri volitvah „pšenica cvetela“, ker je znal nekaj šentlenartskih kmetov s prilizovanjem, obljubami in zvižgačo na limanice dobiti. Pri današnjem izletu pa se nam je dozdevalo, da mu je v Št. Lenartu „pšenica“ posebna, kajti ljudje so izpoznali, da ni niti jedne svoje obljube izpolnil; zato smo vsi rekli: „Bog daj vsim Št. Lenarčanom ostati zavednim in zvestim svojemu narodu!“ Gospod Dúrak, ki so do zdaj molčé poslušali naše pogovore, so se nam modro odrezali: „Vsi nikoli, med njimi ostane še vedno nekaj tacih, ki bodo držali s protestantom in našim nasprotnikom, da dobé od njega kak grošek ali

kaj družega za „pridiprav“. Tej trditvi iz ust modrega Dúranka ni upal nikdo oporekati, jedino jaz sem dostavil, da je tacih ljudi v Št. Lenartu hvala Bogu zelo malo. Med takimi pogovori smo srečno dospeli v Laški trg, od koder sem jaz drugega dne s svojim „rešpetlinom“ popihal v Celje in se oglašil pri svojem „šefu“ v uredništvu „Domovine“.

Dr. Voja.

Iz novocerkovške dekanije. (Cerkvena glasba.) Zelo me veseli, da smo začeli tudi v cerkveni glasbi napredovati. Pred malo leti bi bil lahko skoraj na prste seštel v naši škofiji vse župnijske cerkve, ktere so imele pravo cerkveno, namreč cecilijansko petje, a sedaj se sliši že v mnogoštevilnih cerkvah, posebno po krasni Savinjski dolini.

V naši dekaniji imajo umetno cecilijansko petje v Vitanji, pri Novicerkvi in deloma tudi na Dobrni. Pri Novicerkvi so č. g. kaplan J. Šelih lansko leto ustanovili mešani pevski zbor pod vodstvom g. nadučitelja Leskovarja, broječ okoli 15 oseb, (dva soprana, sedem altov dva tenora in čveteri basi).

V prvem letu so se pevci naučili blizo 70 čveteroglasnih napevov po sekiricah (večidel ob nedeljah in praznikih); največ iz „Cecilije“ in tudi nekaj narodnih. Upam, da tudi sosedne župnije ne bojo zaostale. Nikakor ni ta stvar tako težavna, kakor mnogi mislijo. Ako je le glasbovodja vnet za umetno glasbo, se da vse doseči. Ni je lepše harmonije, kakor je čveteroglasno petje, ako se pravilno izvršuje. Seveda je potrebno odbrati kolikor mogoče najboljša grla in skibeti, da so vsi čveteri glasovi dobro zastopani.

Malokje zamore mladina imeti toliko poštenega veselja, kakor pri petji; le žal, da na to imenitno in važno stvar po nekterih krajih imajo tako malo ozira. V prvi vrsti naj se gleda na to, da bo cerkvena glasba dobro uredjena, potem se pa naj goji tudi lepo narodno petje; ker imamo ogromno število dostojnih narodnih pesmi na razpolago, ni potrebno se takih posluževati, ktere bi bile npravnosti nasprotné. Ako pa hoče pevovodja, da pevski zbor vstraja in napreduje, mora imeti skrb ne samo za marljive pevske vaje, nego tudi za potrebno slogo in dostojno obnašanje pevskega osebja. Brez teh lastnosti je pevski zbor kmalo pri kraju. Le v slogi, z združenimi močmi in pod modrim vodstvom je mogoče vspešno napredovati. Potrudimo se vsak po svoji moči, da se bodo kmalo po vseh krajih slov. domovine vstanovili pevski zbori za cerkveno in narodno petje; to bo čast ne samo za dotične župnije, marveč za celi slov. narod. V ta namen pa potrebujemo blagodušne podpore tudi od višjih strani. Le krepko naprej!

Sevnica. Mi posavski Slovenci, osobito Sevničani pošljemo le redkokedaj kako pisemce v svet. Pa kaj čemo! Hvaliti imamo malo, a narodno mlačnost obžalovati se nam tudi neče. Živelj v naši okolici je podoben uri s svojim tik, tak. Le redko pripeti se kakov hrup, na primer kakov „Feuerbertromelfest“ ali kaj sličnega. Pa v nedeljo dne 28. julija t. l. pokazala se je ta Sevnica, pardon fabriško polje v „narodnem Šmarji“ v vsej svojej gloriiji: „Šulferajnska“ mladež bila je okinčana, „fane“ vihrala so raz šmarskih dreves, kratko rečeno: rumpumpum, čindadra v šmarskej okolici, da so ubogi zajci kar besni švigali in celo Sevnična jela se je zibati, da so preplašene postrve trumoma v stran poskakale in nehote „šulferajnskimi lačenbergerjem“ v živež služile. „Präses“ cele komedije je bil strahoviti Pragerman dr. Kautschitsch, kojega praded je še pred kakimi 40. leti „v jirhastih“ svet okoli Mokronoga meril. No pa kaj se če, vsaki po svoje. Glasom cerkvenega oznanila po gospodu župniku Janžeku izostala je otroška veselica z naše strani ter se obrnil ta denar v prid revnim otrokom, to je, za hrano v zimskem času. Posilinemcem pa smo blagevolje prepuštili „Annenfest“ z vsem hrušem in hrupom, saj naši nemškutarji brez spektakeljna živeti ne morejo, sicer bi svet resnico izvedel in jel misliti, da jih niti ni več. Ali veste gospod urednik, kaj pomeni „Annenfest“. Tam gori ob Savinji Vam je to gotovo neznan. To pomeni malikovanje nemškega „šulferajnska“, proslavljenje po Slovencih, koji se pripravljajo liki kumeram s pivom, s

„Gselchter“ s „Butterbämchen“ došlim s svete dežele der „Jottesforcht un frommer Sitte“, z vinom, smodkam in raznimi drugimi omamljivimi in raznarodujočimi sredstvi.

Taj hasabuki prisostovalo je tudi nekaj „nemškomislečih“ elementov; glavni vlogi pa sta igrala kovač Franček iz Sevnice in kmet Andrejček iz Krakovega v Galiciji.

Prvi je v nemščini temeljito podkovan in umeje vrlo dobro nemško — slišati, on je tako rekoč korifeja nemih v nemškem taboru. Sicer pa ni res kar zlobni jeziki govorijo, da bi naš Francelj iz Mirne tudi ene besede nemške ne znal, to ni res, trdim jaz, kajti čul sem popolnoma z verodostojne strani, da izpregovori celo dve besedi, skrajšano seveda, pa kaj komu mari, če odzdravi mesto „guten Morgen“ „čum morn“. Moj Bog vsaki po svoje! A priznati morem, da je naš Francelj navzlic vsej nemščini, na kojoj sme ponosen biti, vendar dovolj skromen in se nikakor ne širokousti, kar pa o njegovem somišljeniku, Andrejčku, nikakor trditi ne smem, posebno ako se je piva nasrkal. Saj je pa pivo tudi nemška pijača in je mari on kriv če ga nemški duh obšine? Nikakor mu ni zameriti če nemško klošasa in mesto vurst, vurstn reče, saj celo Nemci velijo „umgekehrt ist auch gefahren“. Ti možaki s pomočjo šulferajnske mladeži in šulferajnskih Šmarcov kričali so v enomer „kok“ „koks“, „lep kok“ da je bilo kaj. Ravno mimo idoč vsel sem se v poleg ležeči ošteriji, naročil si četrt vina ter vprašam očeta Martina, je-li skladišče premoga tam unkraj potoka, ker ljudje tako goreče koks ponujajo. A kaj še odgovorijo oče Martin, med tem ko sami s „firkla“ dobro potegnejo, kaj vam še v glavo pride „premog“ prav za prav jaz nič nemškega ne znam, le toliko vas podučim, da tukaj nikdar „šteinkoln“ ali kakor vi učeno govorite premog rasel ni in ako sem dobro čul nemškega „lererja“ učil je deco upiti „huh“.

Tako pomirjen gledal sem malo časa komedijo in ves zamišljen odkorakal počasi domov, saj se mi ni mudilo in navadnega napada z nemške strani se mi tudi ni bilo bati, kajti zapazil sem celo krdelo orožnikov, kateri so najbrž poklicani bili, da stražijo blamažo. Druge nevarnosti gotovo ni bilo.

O Heine, da bi še živel, še lepše naslikal bi tvoje „Notabiliteten der öffentlichen Lächerlichkeit“ v znani knjigi „über Baden“.

Zadovoljite se gospod urednik z mojim skromnim porolom te nemške veselice, boljšega Vam moje okorno pero podati ne more in opilite okorno in nepravilno pisavo, saj veste da sem novinec. Vaš Sevničan.

Iz Brežic. (Škoda po plazih v vinogradih v brežkem okraju leta 1895 in vladna pomoč). Iz vseh krajev celega cesarstva se je slišalo o škodi, ktero je napravil letošnjo zimo preveliki sneg; posebno prizadeti so pa vinogradniki brežkega okraja, ker vsled mokrote so plazi pretrgali v velikih krajih lepo vrejene vinograde; najbolj so pa taki slučaji zategadelj občutljivi, ker se plaz težko in s precejšnjimi stroški popravi, kterih so pa vinogradniki pri nasajenju novih vinogradov že tako dosti imeli.

Ta škoda se je pregledala in precenila najprej in bolj površno po c. kr. orožnikih, natančneje pa potem po posebni komisiji.

Obljubila in po časnikih naznanila se je že tudi denarna podpora, ali žalibog do sedaj je še samo pri obljubi ostalo, kar je umevno, ker do zdaj še ni nikjer tak fond, ki bi take ponesrečnike podpiral. Najbrž bodo iz tega plačani sami komisijiski stroški, ki niso majhni, plačali jih bodo pa vendar davkoplačevalci in to bo zopet jedna škoda več, katero je učinil letošnji veliki sneg.

Zapisnik omenjene podpore sestavil se je več ali manj samovoljno, ker se je več po plazu poškodovanih vinogradnikov prezrlo; ko se je potem eden teh obrnil na tukajšnega uradnega vodjo c. kr. okrajnega glavarstva, zakaj tudi njega v pošteve ne vzamejo, dobil je od njega samo te neprijazne besede: „Ich bin nicht beim Unterstützungscomite!“ Ker pa je on kot prva oseba pri tukajšnjem c. kr. okr. glavarstvu in mora razmere poznati, mislimo, da je tudi njega dolžnost, strankam, ki se s tako prošnjo

oziroma pritožbo oglašijo, to pojasniti in enake stvari.

Obračamo se s ponižno prošnjo do vrlih naših gg. poslancev, da se v tej zadevi natanko informirajo in ako v istini fond za tako škodo obstoji, da se o priliki razdelitve podpor vsi poškodovani vzamejo v pošteve.

Neopravičeno bi pa bilo, ako bi cela stvar samo pri komisijah ostala in kar se je bati, ker gospod na čelu okrajnega glavarstva, kakor smo čuli, sam za podporni komité ne vé ali saj povedati noče. Ljudje se zanašajo na podporo in upamo, da s tem vrsticami dosežemo, da se nam cela stvar pojasni in upamo, da se bode to zgodilo.

Narodno-gospodarske novice.

Krojni vzorci.

Krojaški mojster g. M. Kunc v Ljubljani, izdal je dve strokovni knjigi, v katerih opisuje in daje navod za perilna oblačila in pa za otroška oblačila. Iz predgovora te knjige posnamemo naslednje:

Ko sem pred nekaterimi leti poleg svojih nemških knjig, obsegajočih mojo sorazmerno-jednotno metodo o umetnosti prikrojevanja moških in ženskih vrhnih oblačil, priredil prve slovenske knjige za oblačilne stroke, vodila me je želja, pomoči svojim sorojakom, ki se pečajo s krojaškim rokodelstvom, do višje strokovne izobrazbe.

Mnogoštevilne hvaležne izjave, došle mi iz raznih krajev slovenske domovine, pričajo mi, da moj trud ni bil zaman! V teh izjavah našel sem doslej edino zadostilo, a tudi napotek nadaljnemu delu.

Razne prilike — posebno na mojem strokovnem učilišču, — pokazale so mi pa, kako potrebne bi bile našemu narodu tudi knjige, obsegajoče take krojne sestave, ki se vedno rabijo pri delu v domači hiši.

Naše ženstvo poučuje se v ročnih delih vže v šoli; tudi se ne manjka prilik, izučiti se v šivanju in vezenju izven javnih šol, a ni je bilo doslej prilike, priučiti se cenim potom prikrojevanja tistih raznoličnih oblačilnih predmetov, koje potrebuje varčna gospodinja, če hoče svojo pridnost in spretnost v šivanju porabiti zase in za družino! Pogrešali smo praktičen navod, kako je prikrojevati perilna oblačila za ženske, moške in otroke; isto tako tudi navodila za prikrojevanje vrhnih oblačil za otroke v nežni mladosti, kakoršne skrbna mati vže iz gospodinjskih oziror, — pa tudi z veseljem — sama rada izdeluje.

Po vsestranskem temeljitem proučevanju v to spadajoče strokovne literature in po mnogih praktičnih izkušnjah odločil sem se za izdajo metode, pri kateri ni potreba priučjenja teorije, ki je za marsikoga jako težavna. Pri tej metodi, katero sem natančneje opisal vže v „Knjigi krojaštva“, načrtujejo se vsi kroji s pomočjo „prenaševalnih meril“ (palčič) po enem in istem načinu s podlago primernih vzorcev, v različne veličine. Ta metoda za načrtovanje krojev za perilo in otroško obleko povsem zadostuje; za samopouk pa je najlažja izmej vseh.

Prenaševalna merila izumljena l. 1828. po Compagniu v Parizu rabijo se kot prikrojevalni pripomoček od istega časa po vsem svetu, posebno pa tudi pri modnih časnikih. Na Nemškem in v Avstriji je to metodo največ razširil H. Klemm, svetovno znani soustanovitelj evropske modne akademije v Draždanah. Njegove obširne strokovne knjige dostale so vže nad petdeset izdaj, — število, s katerim se ne more ponašati nobena druga obrtno-strokovna knjiga.

Želeč seznaniti sorojake s to jednostavno metodo, obrnil sem se do založništva Klemmovih knjig v Draždane, in le prijateljske razmere, ki me kot člana evropske modne akademije in sotrudnika pri njihovih časnikih spajajo z njim, omogočile so mi prirediti izdajo Klemmovih vzorcev v obsegu, kakoršen je dosedaj mogoč v našem narodu. Izbral in vredil sem iz obširnih knjig le najpripravnejše vzorce, ki imajo trajno vrednost. Izdajam jih na posebnih tabelah v dveh knjižicah; jedno pod naslovom „Krojni vzorci

za otroška oblačila“; drugo pod naslovom „Krojni vzorci za perilna oblačila“.

Mej berilo pa sem posebej uvrstil „Pregled normalnih mer“ za dečke v starosti 3.—12. leta, ker iz skušnje vem, kako težavno je, jemati mero majnim in nemirnim dečkom, kojih oblačila tudi ne olajšujejo tega posla.

Te, navadnemu somerju otroških životov povzete mere, koristile bodo prikrojevalcu posebno, kadar mu ne bo mogoče dobiti tako natančnih mer, da bi se na nje zanašal.

Sorojakom svojim posebno pa slovenskemu ženstvu, kateremu so te knjižice v prvi vrsti namenjene, podajam torej v roke poleg svojih lastnih sestavov, odlomek najiminitnejšega dela, katerega premore literatura v imenovanih strokah. Vem, da bodo te knjižice vsem marljivim in varčnim gospodinjam dobro došle! Meni pa bode ostajala zavest, da sem, četudi z ne malimi težkočami in žrtvami vstvaril zopet novo, dobro in koristno delo!

Cena vsaki knjigi 1 gld. 80 kr., s pošto 10 kr. več.

Listnica-uredništva.

Gospodu Tone Brezovnik-u v Vojniku. — Potrdim, da niste Vi pisali, niti niste v kaki dotiki z dopisom „Od Sv. Tomaža pri Vojniku“.

Razpis.

V smislu §§ 7 in 12 postave z dne 23. junija 1892, dež. zak. št. 35, razpisuje podpisani odbor službo okrožnega zdravnika za zdravstveni okraj ljubenski, kateri obsega občine Ljubno, Luče in Solčavo z letno plačo 800 gld.

Prošnje za to službo z dokazi predpisanimi v § 15 gori navedene postave in popolnega znanja slovenskega in nemškega jezika, naj se vložijo do 10. septembra 1895. pri podpisanem odboru.

Odbor zdravstvenega okrožja Ljubno,
dne 5. avgusta 1895.

136) 2—1 Načelnik: Jožef Ermenc l. r.

Zahvala.

Častna dolžnost mi je, da izrekam svojo zahvalo istim, kateri so mojega nepozabljivega očeta gospoda

Mateja Tušeka,

biv. trž. sedlarja v Konjicah

v tako obilem številu spremili do groba. Osebito se imam zahvaliti vs. častitej duhovščini, slav. veteranskemu društvu v Konjicah, katerega udje so z vojaško častjo spremili svojega dolgoletnega načelnika, nadalje čast. gospodom obrtnikom in tržanom konjiškimi, kateri so pokojnemu sodrugu izkazali zadnjo čast.

Nova cerkev bl. Ptuja, dne 10. avgusta 1895.

V lastnem in v imenu ostalih žalujočih

Bogdan Tušek

(133) 1

učitelj.

Učenca

sprejme takoj Franc Slavinec, trgovec na Ponikvi ob južni železnici. (132) 2—1

Žaklji za hmelj

112 cm. široki, 2.50 m. dolgi

iz močnega blaga se dobijo pri tvrdki

Karol Vanič v Celji

po 1 gld. 15 kr. (129) 2—1

Učenec 14—16 let star

s primerno izobrazbo zdrav in čvrst, priljudnega vedenja ter z nadarjenostjo za trgovino se sprejme

(135) pri IVAN RAZBORŠEK-u 3—1

v Šmartnem pri Litiji (Kranjsko).

Dve hiši in posestvo

katero nese 350 gld. na leto v Gaberjih en četrt ure od Celja je za prodati za 3.000 gld. — Več pove Avgust Joras v Gaberjih. (134) 3—1

Lorenc Zdešar na Glincah pri Ljubljani

priporoča svoje mnogovrstno

domače žganje

iz vsakovrstnega sadja, in sicer:

Slivovec, 12 let star.

Brinjevec iz istrijskega in dalmatinskega brinja.

Borovničevac iz črnih jagod po 1 gl. 10 kr. liter.

Vse čisto naravno v svoji lastni novi žganjarnici

kuhano blago. (130) 1—1

Francoski cognac, butelja $\frac{7}{10}$ litra po 1 gld.

— Vse navedeno po najnižjih cenah. —

Vsled potresa izprodam v vsaki množini nad 800 hektolitrov jamčeno

pristnega vina

Istrijsko rumeno ali rudeče po gld. 16.— močnejše po gld. 18.— izvrstno Dolenjsko (Marwein) rumeno ali rudečkasto po gld. 19.— močnejše gld. 21.— in staro po gld. 23.— 100 litrov, stavljeno na ljubljanski kolodvor, posodo frankovano nazaj: Vzorci na željo.

Kranjska vinarna v Ljubljani

(131) 5—1 Slonove ulice 52.

Medicinae universae

dr. Alojzij Praunseis

si usoja uljudno naznanjati, da se je nastanil kot zdravnik

za vse bolezni posebno pa kot zobozdravnik v Celji, v hiši gospe Pauser (Römerhof, Ringstrasse) in da ordinuje od 8. avgusta 1895 naprej, ob delavnikih od 8.—11. ure dopoldne in od 2.—5. popoldne ob nedeljah in praznikih pa od 8.—12. ure dopoldne. (126) 3—2

Za hmeljarje!

Fr. Jos. Lehrl

Žatec, Češko, (v lastni hiši)

preskrbi najboljšo prodajo vsakovrstnega hmelja na Žateškem trgu, in se priporoča tudi stajerskim p. n. hmeljarjem za prav mnogoštevilne in obilne pošiljatve. Za vestno, točno in v vsakem obziru dobro postrežbo jamči njegovo ime. (127) 6—2

Hmelj!

(125) 5—2

HUGO ECKERT & CO.

komisijska obrt za hmelj v Žatecu (Saaz)

na Českem se priporoča za posredovalno prodajo stajerskega hmelja in zagotavlja najreelno postrežbo.

Najboljše kakovosti, blagodejen, oživljaljoč, krepien in zlasti sredstvo za vzburjanje teka je

Želodčni

ali

Marijateljki liker

1 steklenica stane 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucate steklenic 4 gld. 80 kr.

Dobiva se

v lekarni Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani, zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

Nadalje za želodec:

Kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucate 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skaženem želodcu. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

(136)

10—1